

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus IV. Argumentum. Lite pendente super proprietate Jurispatronatus,
an Judex possit dare institutionem Præsentato per Patronum putativum
existentem in possessione præsentandi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

fit in causa, nec ex præmissis in dubium revocetur, quin apud Ordinarium existat dicta quasi possessio liberè conferendi; Hinc est, quòd, corruente actu materialis provisionis, non tamen perit jus Ordinarium per comparitionem ratificatum, cujus vigore venit institutio concedenda, ad *Text. in cap. si confirmationem de elect. in 6. Rota coram Seraph. dec. 1274. n. 2.*

Huc usque discussa pro libertate controversi Beneficii, relevant ab onere examinandi exclusionem utriusque contradictoris. Fortius quia quoad Nerium præsentatum à causam habentibus à Francisco Arrigho non justificatur istius Auctores fuisse de illa Familia Arrigha in fundatione contemplata, nec unquam acquisivisse aliquem statum manutentibilem; Nec ulterius eorum præsentatio sub conditione pensionis reservandæ à S. Sede Apostolica (quatenus cætera necessaria concurrerent) institutionem meretur, cum non doceatur prædictam conditionem fuisse intrà quadrimestre purificatam *Vivian. de jurep. lib. 8. cap. 6. num. 24. Rot. decis. 430. n. 36. & 37. par. 9. & dec. 323. n. 9. par. 16. rec.*

20 Quo verò ad Balthaxarem, præsentatum à Philippo Calandrino, etsi indubitata sit propositio, quòd extincto Patronatu Gentilitio in Gherardo de Arrighis, evaserit hæreditarium ad commodum Philippi Calandrini senioris, illius hæredis, juxta *Consl. Ancharan. 81. à Sac. Rota passim receptum*, & pro communi canonizatum in decisione transcripta apud *Vivian. de jurepatronat. lib. 4. cap. 2. sub num. 14. confirmata coram Seraphin. decis. 364. num. 3. & decis. 378. num. primo Buratt. dec. 183. n. 21. Mellin. dec. 330. n. 1. Bich. decis. 553. num. 5. & 6. & dec. 581. per tot. & in recent. decis. 221. num. 22. par. 8. decis. 220. num. 16. par. 11. & decis. 667. num. 11. & 12. par. 18.*; Adhuc tamen, cum modernus Philippus Calandrinus suam legitimam non probet descendentiæ ab illo Philippo Calandrino, qui præsentavit de anno 1545. nec quòd causam ab illo habeat; Immo verstante nunc controversia super institutione, quæ est judicium possessorium, non admittitur Patronus, qui in quasi possessione præsentandi non reperitur, & signanter, quando per lapsum 163. anno-

rum; Alter est in quasi possessione liberè providendi. *Rota coram Cerro decis. 370. num. 15. & 16. & in Astoricen. Parochialis 6. Febr. 1699. S. Ipse enim cor. R. P. D. meo Scotto, & in Mediolanen. Prioratus super manutentione 15. Junii 1703. S. Hic ita firmatis cor. eodem.*

Et ita in triangulari consuetu Partibus acerrimè disceptantibus resolutum fuit.

ARGUMENTUM.

Lite pendente super proprietate Jurispatronatus, an Judex possit dare institutionem Præsentato per Patronum putativum existentem in possessione præsentandi?

- 1 An, & quando ultimus status, seu quasi possessio præsentandi sit reprobata à Concilio Tridentino ad effectum manutentionis. Vide ibi & n. 7. & 8. & 35. & 36.
- 2 Præsentatus ab existente in quasi possessione præsentandi, & ab Ordinario institutus, removeri non potest à vero Patrono, etiam si iste postea in judicio evicerit jus patronatus, & num. 4. Intellige ut nu. 9. Limita ut num. 26. 27. & 28.
- 3 Episcopus lite pendente super pertinentia jurispatronatus dari non potest institutionem præsentato à Patrono putativo, & existente in quasi possessione præsentandi, quando clarè constat de hujusmodi pertinentia favore veri Patroni, seu quando petitorium est clarum; secus si hoc sit dubium, & quare? Vide num. 5. & 12.
- 6 Littera Apostolica cum derogatione jurispatronatus in totum attentata lite non sunt exequenda, quando adest Præsentatus ab existente in possessione præsentandi.
- 10 Ultimus status in Beneficialibus semper est attendendus.
- 13 Ex duobus Præsentatis, quorum unus sit præsentatus à Proprietario jurispatronatus, & alius ab existente in quasi possessione præsentandi quis sit instituendus? & num. 14. & 15.
- 16 Quasi possessio præsentandi, ut acquiratur, requiritur bona fides.
- 17 Quasi possessio præsentandi, & ultimus status non attenditur in Personis Potentibus, nisi doceant de fundatione, vel donatione per authentica documenta; sed intellige ut num. 18.
- 19 Nec attenditur in Personis privatis si ultimus

- mus status sit ambiguus, vel equivocus, aut promanans à titulo infecto, vel contradictus, & contradictor triumphaverit; secus si succubuerit, quia tunc ultimus status potius corroboratur, & n. 20. & 21.
- 22 Pertinentia juris patronatus probari potest non solum per publicum instrumentum foundationis, vel dotationis, per confessionem Partis, & per rem judicatam, sed etiam per equipollentes demonstrationes, ad effectum ut presentatus à Proprietario præferatur presentato ab existente in possessione presentandi nondum instituto, & num. 23. 24. & 25.
- 29 Ultimus status an, & quando attendatur ad effectum cognoscendi an Beneficium sit Sæculare, vel Regulare, amovibile, vel perpetuum, residentiale, vel non? & num. 30.
- 31 Provisiones Apostolice neque firman, neque immutant statum Beneficii. Amplia ut num. 32. & 33. Limita ut num. 34.
- 37 Ultimus status attenditur lite pendente inter Patronum, & Ordinarium vindicantem libertatem Beneficii.
- 38 Presentatus à majori parte Patronorum, est instituendus, & præferendus Presentato à minori parte.
- 39 Lite pendente solum super pertinentia juris patronatus, an & pro ea determinanda sit considerabilis quasi possessio, & ultimus status?
- 40 Lite pendente super pertinentia juris patronatus concedi solet uni Presentato institutionis, alteri vero presentanti canonizationis proprietatis.
- 41 Jus conferendi, jus eligendi, aut nominandi plerumque synonymè adhiberi solent; vel ad invicem, ubi eadem ratio concurrat, fraternizant.
- 42 Litera Apostolica in omnibus justificata sunt exequenda.
- 43 Existentia juris patronatus probatur per sententiam transactam in rem judicatam, & observantia roboratam.
- 44 Gratia pro Presentato obtenta à presentato à majori parte Patronorum dicitur inutilis, & ad majorem cautelam.
- 45 Consanguineus in paritate vocum est præferendus.
- 46 In jure patronatus gentilitio Pater unum cum filio constituit geminas voces, seu personas.
- 47 Descendentia, ex quibus probetur? Vide ibi, & num. 48. & 49.
- 50 Tempus concessum à jure ad presentandum non currit, nisi à die demonstrata scientia.
- 51 Constitutio Gregoriana super publicandis resignationibus an procedat in Beneficii litigiosis?
- 52 Jura sanguinis sunt imprescriptibilia.
- 53 Quasi possessio presentandi an sit transitoria ad hæredes?

CASUS IV.

Præsentantibus illis de familia Fundatoris Beneficii A ad se spectare Jus patronatus, non verò ad hæredem extraneum ejusdem Fundatoris universaliter institutum; mota fuit hinc inde lis super pertinentia, seu proprietate Juris patronatus coram Ordinario. Vacante hoc interim Beneficio per obitum ejus Rectoris; præfatus hæres universalis existens in possessione presentandi, præsentavit ad illud Clericum idoneum, & habilem. Queritur an Ordinarius, stante hujusmodi pendente litis super proprietate Juris patronatus, possit dictum Clericum præsentatum instituere?

R Respondendum videtur negativè; Sola namque quasi possessio presentandi, in qua reperitur præfatus hæres ratione unica presentationis à se factæ in anteriori vacatione Beneficii, suffragari minimè posse videtur nec ipsi ad effectum manutendi in dicta possessione, nec ejus Presentato ad effectum consequendi institutionem, dum hodie post Concilium Tridentinum cap. 9. sess. 25. de reform. ad hunc effectum requiritur titulus foundationis, & dotationis, nec sufficit immemorabilis super hac possessione, nisi simul doceatur per authenticas scripturas de presentationibus continuatis per spatium 50. annorum, & effectum fortitis, ut dicam infra Par. V. Si igitur consuetudo immemorabilis presentandi est insufficientis obtinendi manutentionem in possessione presentandi, & consequendi institutionem, eo fortius ad hunc effectum erit inefficax unica presentatio, & ultimus status, in quo reperitur præfatus hæres, juxta Rot. decis. 557. num. 1. §. Hic autem par. 4. divers. & decis. 139. num. 5. & seq. coram Buratt. ibique Adden. num. 12.

et 17. et decis. 222. num. 2. et seq. coram Ludovif.

Et quidem optima ratione, aliàs daretur occasio fraudibus, & supplantandi verum, & legitimum Patronum, dum posset quis se intrudere in hac possessione per fraudem, aut violentiam; adeo ut si Præsentato ab existente in eadem possessione esset concedenda institutio, iam iste ex propria culpa, & ex actu iniquo, ac injusto reportaret præmium, & commodum in præjudicium veri Patroni, qui non posset remove institutum, etiam si postea in judicio eviderit Juspatronatus, juxta *Text. in cap. Consultationibus*, de quo infra *Can. XXVI. ibique Fagnan. n. 5. et seqq. Capon. discept. forens. 263. art. 4. num. 37. tom. 4. Tondut. quest. Benef. par. 2. cap. 4. §. 9. num. 8.* Quod cum sit maximum absurdum, venit proinde dicendum, stante pendentia litis super proprietate Jurispatronatus institutionem concedi non posse Præsentato ab existente in possessione præsentandi.

- 3 His tamen non obstantibus, contrarium verius de jure censeo; Etenim quamvis, quando clarè constat de pertinentia Jurispatronatus favore veri, & legitimi Patroni, seu quando petitorium est clarum, & nullam admittit dubietatem, nequeat Episcopus dare institutionem Præsentato à Patrono putativo, & existente in possessione præsentandi, ea ratione, quia in hoc casu petitorium absorbet possessorium, ut expressè tuentur *Abb. in d. cap. Consultationibus num. 9. Paul. de Citad. de jurepat. par. 6. q. 6. art. 6. num. 16. Capon. discept. forens. 263. art. 4. num. 41. tom. 4. Card. de Luc. de jurepat. disc. 11. num. 7. Rot. decis. 352. num. 17. par. 16. rec. et decis. 38. num. 8. coram Priolo, et in Bononien. Parochialis 8. Februar. 1706. §. Neque visum est coram Eminentiss. Scotto*; Tamen quando petitorium est dubium, & non clarè apparet de pertinentia Jurispatronatus, potest Judex, seu Ordinarius in possessorio concedere institutionem Præsentato per Patronum putativum, & huic respectivè manutentionem; & è contra sententiam proferre in petitorio super pertinentia favore Patroni veri; ita ut terminato petitorio non exinde tamen removeatür institutus ad præsentationem Possessoris, & Patroni putativi, juxta *Abb.*

in cap. cum dilectus de caus. possess. et propriet. Marefcott. var. resol. lib. 1. cap. 55. nu. 49. et seq. Lotter. de re benef. lib. 1. q. 34. nu. 26. et seqq. Garz. de Benef. par. 5. cap. 5. num. 49. et seq. Lancellott. de attent. par. 2. cap. 4. in præfat. num. 542. Piton. discept. Eccles. 28. sub num. 5. et 16. Rot. in Mediolanen. Prioratus super manutentione 15. Junii 1703. §. Pendentia coram Eminentiss. Scotto. Et plenè hoc articulo discusso magistraliter docet *R. P. D. Anfaldus in Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. §. Porriusimè, et §. Sed quoque inferius impres. num. 10.*

- 5 Ratio autem consistit in privilegio possessorii, quod non retardatur per exceptionem petitorii, quod requirit altioris indaginem; unde res judicata in petitorio non trahitur retro ad retractandum effectum possessorii; sed inservit pro futuris vocationibus; quia licet in prophanis deciso petitorio, recuperentur fructus contra possessorem, attamen in materia Jurispatronatus, evicta proprietate, ejus fructus non recuperantur. *Lambertin. de jurepat. lib. 2. par. 1. quest. 3. art. 4. per tot. Gonzal. in cap. querelam num. 14. de elect. Piton. ubi supra num. 4. et seq. Rot. in Fesulana Parochialis 20. Junii 1633. apud Pignattell. consult. 14. num. 32. tom. 10.* Immo si quis in hoc casu obtineret Literas Apostolicas cum derogatione Jurispatronatus in totum attenta lite, istæ non essent exequendæ; quia cum habeant in ventre Clausulam -- *Dummodo non sit alteri jus questum* -- hæc præservaret præsentationem jam factam per Patronum putativum, & existentem in possessione præsentandi. *Lotter. de re benef. lib. 2. quest. 20. num. 53. Piton. discept. Eccles. 4. n. 56. Rot. dec. 120. num. 9. coram Ottobon.*

Non obstat quòd Concilium Tridentinum improbaverit possessionem præsentandi etiam immemorabilem, nisi simul per authenticas scripturas probetur de præsentationibus continuatis per spatium 50. annorum, & effectum sortitis.

- 7 Pro remotione namque hujus objecti animadvertendum est, quòd lis, & controversia potest esse super libertate, & servitute beneficii inter Ordinarium, & personam potentem, seu ejus præsentatum; inter Ordinarium, & personam privatam habentem ex privilegio Juspatronatus:

natus: inter Ordinarium, & personam privatam ad effectum includendi, & excludendi regulam nonam Cancellariae; & praesupposita servitute beneficii, seu existentia Jurispatronatus, potest esse lis, & controversia inter personas potentes hinc inde, & inter personam potentem, & personam privatam, aut inter earum praesentatos. Ultimus status, seu quasi possessio praesentandi fuit reprobata à Concilio Tridentino, & non suffragatur ad effectum manutentionis praetendenti Juspatronatus, aut ejus praesentato nisi sit unita, & probata cum debitis requisitis per idem concilium; quando lis est super libertate, & servitute beneficii inter Ordinarium, & personam potentem, exceptis personis Regiis, & Jura Imperii habentibus; quia talis possessio praesumitur usurpativa & spoliativa. *Antunez de donat. reg. lib. 3. cap. 28. num. 164. Adde. ad Buratt. decis. 139. num. 17. & seq. & decis. 609. n. 5. coram Cavaler. & dec. 197. num. 41. & seq. part. 5. rec.* Nec suffragatur quando lis est inter Ordinarium, & personam privatam habentem Juspatronatus ex privilegio obtento ante concilium; quia hoc revocavit hujusmodi Juspatronatus etiam cum quasi possessione inde sequuta. *Garz. de benef. part. 5. capit. 9. n. 119. Gonzal. super Regul. 8. Cancell. gloss. 18. num. 23. Barbof. ad Concil. d. cap. 9. sess. 25. de reform. n. 68.* Nec quando lis est inter Ordinarium, seu collatorem, & personam privatam ad effectum includendi, & excludendi Regulam nonam Cancellariae. *Gonzal. ubi supra n. 22. Rot. in dicta Mediolanen. Beneficii 1. Aprilis 1707. §. Cum itaque coram R.P.D. Ansaldo inferius legem.* Non verò fuit reprobatus ultimus status, seu quasi possessio praesentandi à Concilio Tridentino, quando praesupposita existentia Jurispatronatus lis est inter patronos sive hinc inde potentes, sive privatos, sive inter unum potentem, & alium privatam, aut inter eorum praesentatos; ut est casus, de quo agitur, ubi non contenditur de libertate, & servitute beneficii, sed praesupposita hujus servitute, solum disceptatur de pertinentia Jurispatronatus inter haeridem universalem, & eos de familia Fundatoris; hoc enim casu, haeres qui existit in possessione praesentandi est in ea-

manutenendus, & ejus praesentatus est instituendus. *Gratian. discept. 309. n. 78. Tondut. quest. benef. 87. num. 9. tom. 1. Vivian. de jurepat. part. 2. lib. 11. cap. 5. numer. 65. & seq. Pignattell. consult. 82. n. 31. tom. 9. Rot. apud Garz. de benef. part. 5. cap. 5. n. 141. & seqq. & decis. 274. n. 11. part. 2. rec., & in dicta Mediolanen. Beneficii §. Ubi autem coram R.P.D. Ansaldo.*

9 Nec concedendo manutentionem existenti in possessione praesentandi, & institutionem ejus praesentato lite pendente super pertinentia Jurispatronatus, aperiretur via fraudibus, & supplantandi verum, & legitimum patronum; Quia non omnis quasi possessio praesentandi est sufficiens consequendi manutentionem; Sed illa solum quae non est ambigua, vel equivoca; nec procedit à praesentatione nulla, spoliativa, & attentata juxta *Marescott. var. resol. lib. 1. cap. 55. n. 53. Vivian. de jurepat. lib. 11. cap. 6. n. 15. Rot. in dicta Mediolanen. Beneficii §. Caterum, & §. Eoq. certius.*

R. P. D. A N S A L D O

Mediolanen. Beneficii.

Veneris prima Aprilis 1707.

A Deò foelix in hac rerum humanarum orbita reputatur conditio existentium in possessione, seu quasi, ut praeter quandam speciem, seu notam beatitudinis hinc possessoribus attributam à *Glossa in cap. 1. verb. Requirat de Pac. tenen. in usib. feudor.* ipsimet Canones Sacrosancti, ac Pontificiae decisiones etiam in materia Ecclesiastica, & proxima spiritualitati, eosdem possidentes anteferre non abnuerint; insingis quippe praeterita aetatis Canonista, & successivè praexcellus Episcopus Ecclesiae universalis Innocentius tertius in *cap. Querelam 24. de Election., & elect. potest.* causam, quam prius in minori officio constitutus, scilicet in gradu Cardinalatus examinandam assumpserat super electione, seu praesentatione Clerici ad regimen Ecclesiae Sancti Salvatoris, deinceps elevatus ad apicem Pontificatus, *salva questione proprietatis*, nūdeque ponderata quasi possessione praesentandi, in qua Populus praefatae Ecclesiae existerat, favore electi per eundem populum definivit; & non minus aeternæ

in

in avum memoriae Alexander Tertius in celebri cap. Consultationibus 19. de jurepatronat. rescribens Abbati Sancti Albani idipsum determinavit jubendo non removeri Clericum ab Ecclesia, qui tempore presentationis suae, ille, qui eum praesentavit, juspatronatus Ecclesiae possidebat;

10 Ex quibus sanè Apostolicis sanctionibus, siue responsis nihil magis invaluit in foro, quam quod in negociis Beneficialibus ultimus semper status attendatur, & praevaleat, uti plena sunt volumina, & signanter docet Falin. in cap. Eam te num. final. ad med. de rescript., Federic. de Sen. conf. 434. num. 3. vers. Sed in casu proposito, Bald. conf. 437. lib. 2., Marefcott. var. resolut. lib. 1. cap. 55. num. 15. & 16., Capon. disceptat. foren. 76. num. 12. tom. 2., & disceptat. 262. num. 3. tom. 4., Rocca de Curt. in cap. final. de Consuetudin. sect. 4. nu. 82., Gonzalez ad Regul. 8. Cancellar. gloss. 45. §. 2. num. 14. & seqq., Loter. de Re beneficiar. lib. 1. quaest. 34. num. 21., Rota decis. 367. num. 9. coram Emerix junior., decis. 737. num. 3. part. 2., & decis. 319. n. 4. par. 16. recentior., & in Mediolanen. Prioratus 25. Junii 1700. §. Ceterum omnes, coram me, & in Gerunden. Beneficii de Olot 7. Maji 1703. in principio cor. R.P.D. meo Priolo, & in Verulana Abbatia 23. Aprilis 1706. §. Aggrediendo disputationem, coram Eminentissimo D. meo Cardinali Caprara.

11 Potissimè autem quoties ad literam, & figurationem casus decisi per Alexandrum Tertium appareat, quod praesentatus à patrono putativo, & copulativè existente in quasi possessione praesentandi, jam ab Ordinario suo reportaverit institutionem, tunc etenim sic institutus nullo modo deinceps beneficio privatur etiam, sunt verba Textus in dicto capit. Consultationibus -- postea juspatronat. alius evicerit in judicio, & eum hoc Textu de plano perambulans Scribentes, nempe Gloss. in cap. Ex literis de jurepatronat., Abbas in dicto cap. Consultationibus sub n. 1. eodem titulo, & ibi Joan. Andr. num. 1., Gonzalez num. 2., Barbof. num. 1., Archidiacon. in cap. Si plures 16. quaest. 7., Grananier. super Decretal. lib. 3. tit. 38. de jurepatronat. in repetit. ad Textum in cap. Quia Clerici, & seqq. sub num. 11., Capon. disceptat. foren. 263. num. 37. tom. 4., Ton-

Paris II.

par. 2. cap. 4. §. 9. num. 8. Gratian. disceptat. foren. 577. num. 9., Ciarlin. controvers. foren. lib. 1. cap. 107. num. 11. & 93., Antunez de Donat. lib. 3. cap. 28. num. 144. & 146. in fine, Card. de Luca de Regularib. disc. 3. num. 2. Sperell. decis. 30. num. 23., Rota decis. 38. sub num. 7. coram Priolo, in Mediolanen. Praepositura 26. Novembris 1691. §. In nihilo refragante, & 4. Julii 1692. §. Atque hinc, coram Reverendissimo P. D. meo Molines Decano, in Lucana Beneficii 13. Junii 1701. §. Mulierum, & in Hipporegien. Beneficii 11. Februarii 1704. §. Etenim, coram ho. me. Muto.

12 Eaque est ratio, quia cum Jus praesentandi existat in fructu, ut Abbas ibidem, inquit, industriali hujuscemodi fructus pertinet ad possessorem, & quando idem fructus jam reperitur bona fide consumptus, non intrat amplius restitutio, etiam postea detecto vero Domino, & consequenter, seu parificativè, neque hic remotio Clerici praesentati, quemadmodum optimè exponit, & ratiocinatur Abbas loco mox citato num. 3. post medium, Fagnan. in eodem cap. Consultationibus n. 5. & seqq., Vagnerec. in cap. Ex literis eodem titulo verb. Et adjudicetis Ecclesiam, Pirbing. in jus Canon. lib. 3. tit. 37. sect. 4. §. 1. num. 84. & 85., Gutierrez practica. bil. quaest. lib. 5. quaest. 42. num. 40., Postb. de Manurent. observat. 32. num. 7. & seqq., Fontanell. de jurepatronat. lib. 1. quaest. 1. num. 5. & num. 12. Cugel. in jus Canon. lib. 3. tit. 38. num. 14., Rot. in Mediolanen. jurispatronatus super Manutentione 15. Junii 1703. §. Pendentia verò litis, coram R.P.D. meo Scotto.

13 Quòd si non adhuc legitima Ordinarii intervenerit institutio major est quaestio, utrum veniat instituendus ille, qui fuerit à vero Domino, & proprietario praesentatus, vel potius is, qui suam praesentationem exhibeat factam à patrono putativo existente in quasi possessione; verum eadem caeteroquin involuta quaestio cum gladio distinctionis dirimi solet; scilicet quòd, aut clarè ante praemissam institutionem elucescit de ipsa proprietate, & dominio, tuncque procul dubio praefereendus est praesentatus à verò Domino proprietario, quoniam tam in his, quam in quibuslibet fraternizantibus in ratio-

ne terminis, petitorium absorbet possessorium, sicuti sine contradicteore concludunt Abbas in cap. gravis de restitut. spoliat. in dicto cap. consultationibus num. 9., Cavaler. in repetit. ad idem cap. consultationibus num. 8. Dec. conf. 126. num. 3., Ciarlin. controu. forens. lib. primo cap. 107. num. 39., Capon. disceptat. forens. disceptat. 263. artic. 4. num. 41. tom. 4., Carol. Anton. de Luc. in Addit. ad Gratian. disceptat. 577. num. 2. Antunez de Donat. lib. 3. cap. 28. num. 152., de Ros. de exequut. lit. Apostolic. par. 1. cap. 6. num. 99., Cardin. de Luc. de Parochis disc. 37. sub num. 42., & de jurepatron. disc. 11. num. 7., Paul. de Cittadin. de jurepatron. part. 6. quest. 6. art. 6. num. 16., Adden. ad Buratt. decis. 776. num. 15. & 16., Rota decis. 38. num. 8. coram Priolo, decis. 180. n. 2. & 3. par. 3., & decis. 352. num. 17. par. 16. recent., in Cracoviens. Parochialis 14. Maji 1696. S. Sive etiam quia, coram bo. meo Pio, Laudens. Canonatus 3. Martii 1697. S. Minus vero, coram Eminentiissimo Domino meo Cardinali de la Tremoille, in Nolana jurepatronatus 19. Junii 1702. S. Sed præscindendo, coram R. P. D. meo Caffarello, in Celfonen. Beneficii 20. Februarii ejusdem anni 1702. S. final. coram bo. meo Muto, & in Bononien. Parochialis 8. Februarii 1706. S. Neque visum est, coram R. P. D. meo Scotto.

14. Vel è converso non adhuc dilucidè justificata remansit proprietates, titulus, & dominium, tuncque interim in hac ambiguitate vincit pro illa vacatione bona fides, & quasi possessio præsentantis, nemine usquam dubitante; quod dum super proprietate, & dominio disceptatur, possessor interea non sit manutenendus in possessione, seu quasi, prout pariter connotarunt Barbof. in dicto cap. Consultationibus num. 3., ibidem Cavaler. n. 8., Posth. de Manuten. observat. 32. num. 9., Garz. de Benefic. par. 5. num. 49. & 50. Lotther. de Re benefic. lib. 1. quest. 34. à num. 26. ad 33., Card. de Luc. de Paroch. disc. 37. n. 2., decis. 499. num. 3. & 4. coram Seraphino, decis. 1797. num. 5. cum seqq. coram Cocci-no, & in Mediolanen. Cappellania 23. Martii 1703. S. Ex quibus, & 25. Aprilis 1704. S. finali, coram Reverendissimo P. D. meo Molines Decano.

15. Præcipuè quoties eidem ultimo statui,

sive quasi possessori suffragetur aliqua favorabilis circumstantia, scilicet si ultimus status vigeat pro libertate Beneficii, seu pro exclusione Jurispatronatus, aut verò agatur de Institutione facienda ad Beneficium Curatum, quoniam cum in primo casu ipsa quasi possessio colorem, & fomentum recipiat à præsumptione Juris, & in secundo concurrat interesse Oviu de pascendarum, quæ non debent durante longiori discussione pertinentiæ, & proprietatis tolerare interstitium carentiæ proprii Pastoris, in utriusque idcirco terminis facilius judicandum venit pro ultimo statu quemadmodum solidè habetur ponderatum apud Ciarlin. controu. for. lib. 1. cap. 107. num. 14. & 23., Card. de Luc. de jurepatron. disc. 9. num. 5., & de Paroc. disc. 15. num. 7. & 9., Engel. in Jus Canonic. lib. 3. tit. 38. num. 14. vers. Adde si præsentatio in fin.

16. Supposuimus unà cum quasi possessione desiderari bonam fidem, sive justamputationem Domini, alias quoties notoriam malam fidem interfuisse respectu possidentis doceretur, non solum non esset anteferendus præsentatus à possessore malæ fidei ante institutionem, sed etiam, ubi extitisset jam institutus ab Ordinario, foret ab Ecclesia removendus, adhibita paritate fructuum, de qua supra, dum hi sive extantes, sive mala fide consumpti Domino suo restitui debent, ad bene enucleata per Abbat. in dicto cap. Consultationibus num. 3. in fine cum seqq. & ibi Joannes Andr. num. 2. in fine, & nu. 5., Gonzal. ibidem num. 2. in fine, Barbof. sub num. 5. vers. Intellige suprascriptam conclusionem, Rip. in cap. Cum Ecclesia Surina num. 92. de caus. posses. & proprietat., Pyrhing. in Jus Canonic. lib. 3. tit. 37. sect. 4. S. 1. sub num. 85. & 86., Gratian. Discept. for. cap. 577. à num. 4. ad seqq., Rocc. de jurepatronat. in verb. Competens col. 17. quest. 19., Fragos. de Regimin. Reipublica tom. 2. par. 2. lib. 9. disput. 20. S. 2. num. 23., Antunez de Donat. lib. 3. cap. 28. num. 149., Lar. de Annivers. lib. 2. cap. 9. num. 4., Lotther. de Re benefic. lib. 1. quest. 34. num. 28., Cardin. de Luc. de jurepatr. disc. 9. num. 4.

17. Et ob id sacrosancta Oecumenica Synodus Tridentina in famigerata sess. 25. de Reformat. cap. 9., quia meritò præsumpsit in personis potentibus, seu Communita-

tibus,

tibus, vel Universitatibus quasi possessionem Juris præsentandi acquisitam fuisse ex vi præpotentiæ, atque usurpatione, & consequenter in hoc casu adesse malam, & non bonam fidem pro forma requisivit, quod nisi de fundatione, vel dotatione per authentica documenta doceretur, nulla probatio temporis etiam immemorabilis super eorum quasi possessione attenderetur, sed præter cætera requisita necessaria omnino exigerentur continuatæ non minori spatio, quam quinquaginta annorum præsentationes, quæve omnes suum sortitæ fuissent effectum, idque per authenticas scripturas. Quamobrem in hoc genere personarum, Communitatum, ac Universitatum, neutquam applicatur censura *dictorum Textuum in cap. Querelam de Elect.*, & in *cap. Consultationibus de jurepatr.*, neque de ultimo statu, ulla, vel minima ratio habetur, si satis non est, ipsa præsentia immemorabilis probatio consuetudinis præsentandi, ut *eidem Sacro Concilio in hærentes passim monuerunt Add. ad Buratt. decis. 139. num. 17. & 18.*, *Panimol. dec. 10. annotat. 1. num. 78.*, *Rota dicta decis. 139. num. 5. & 6. coram Buratto, decis. 222. numer. 2. & 3. coram Ludovis.*, *decis. 609. num. 5. coram Cavalier.*, & *dec. 197. n. 41. & 42. par. 5. rec.*

18 Intelligendo præmissa quoties ad mentem Sacri Concilii controversia redderet cum Ordinario, sive ejus Collatario, ac aliquo præsentato per personam potentem, secus autem ubi res esset inter præsentatos hinc inde à personis potentibus, vel inter unum præsentatum à persona potente, & alterum à persona privata, in hoc quippe casu Concilium non loquitur, aut quicquam præcisè disponit, ideoque proceditur cum determinatione Juris Canonici communis, ut supra, Teste *Rota in Cracovien. jurispatronatus 27. Januarii 1644. coram clara memoriæ Cardinali Bichio*, inter ejus impressas *num. 3.*, & repetita post *Contr. Disceptat. for. decis. 12. sub n. 1.*

19 Cæterum, ea, quæ huc usque considerata fuerunt favore ultimi status, ac prænunciatæ quasi possessionis ambulant cum hypotesi, in qua perspicua demonstretur justificatio ejusdem ultimi status, ac quasi possessionis, ubi quippe idem ultimus

Part II.

status detegitur ambiguus, vel æquivocus parum relevat pro fruitione dispossitorum in *dicto cap. Querelam*, & in *dicto cap. Consultationibus*, ut generaliter antiquioribus allatis dixit *Rota in Melpbiten. Cappellania 4. Julii 1698. §. final. coram bo: me: Muto, Comen. Cappellania 31. Martii 1702. §. Et hinc nullatenus, coram Eno D. meo Cardinali de le Tremoille*, & in *Cremonen. Beneficii 3. Decemb. 1706. §. Sine difficultate, coram R. P. D. meo Lancetta*, & in proposito ultimi status derivantis à Provisione Apostolica, quæ potuit in suis discretè casibus executionem sibi promereri, mediante illa de reliquo assueta clausula -- *Sive præmissis, sive alio quovis modo vacet*, bene exemplificat *Caren. resolut. 35. num. 10.*, *Lotther. de Rebeneficiar. lib. 1. quest. 34. num. 65.*, *Rota decis. 13. de jurepatronat. coram Achill.*, *decis. 266. num. 1. coram Cavalier.*, *decis. 482. sub num. 1. par. 2.*, & *decis. 147. n. 21. par. 10. recent.*

20 Eoque certius quotiescumque hujusmodi ultimus status promanaret; vel à titulo prorsus infecto, vel à præsentatione, aut nulla, aut spoliativa, aut attentata ex iis, quæ circa titulum infectum afferuntur per *Episcop. Ros. de executor. literar. Apostolicar. par. 1. cap. 6. num. 106.*, *Rot. decis. 710. num. final. par. 2. recentior.*, & respectu quasi possessionis descendentis à titulo, & præsentatione nulla, spoliativa, & attentata, *Marescot. var. resol. lib. 1. cap. 55. num. 53.*, *Vivian. de jurepatron. lib. 11. cap. 6. num. 15.*, *Coccin. annotat. 304. num. 16.*, *Rot. in Nolana jurispatronatus 10. Junii 1702. §. Neutrum tamen*, & *§. Pariter utrobique in fin. coram R. P. D. meo Caffarello*, in quod coincideret si ultimus status firmari prætenderetur vigore alicujus sententiæ nulliter prolatae ad commodum provisæ, vel præsentati in præcedenti vacatione, *Rota in Compostellana Parochialis 2. Junii 1698. §. Denique*, & *1. Junii 1699. §. Præsupposita in fine coram Reverendissimo dell'Olmo*, & in *Melevitana jurispatronatus 28. Januarii 1701. §. Constabilita coram D. meo de la Tremoille.*

21 Prout pariformiter idipsum procederet ubicumque ultimus status non fuisset omnino pacificus, sed acriter contradictus, adhibita tamen illa distinctione,

D d d 2

utrum

utrum Contradictor succubuerit, vel triumphaverit, nam si hujuscemodi Contradictor succubuisse, potius corroboraretur, quàm in aliquo turbaretur ultimus status, & è converso ut inquit *Franc. var. resol. cap. 34. sub num. 12.*, *Card. de Luc. de Benefic. disc. 29. num. 25.*, ubi de re iudicata, à qua prodeat appellatio *Rot. decis. 63. num. 16. par. 19.*, & in *Tuden. Parochialis de Berduzido 26. Junii 1700.* §. *Ex his*, & §. *Et hinc*, & in *Melevitana jurispatronatus 31. Martii 1702.* §. *Etenim in fine coram R. P. D. meo Scotto, Oppiden. Beneficii 7. Maji 1703.* §. *Non obstante coram bo. me. Muto, Mediolanen. Cappellania 25. Aprilis 1704.* §. *Spretaque, rursus cum seq. coram Reverendissimo P. D. meo Molines Decano, & in Spoletana jurispatronatus 19. Junii 1705.* §. *Quin ejusdem coram R. P. D. meo Omaña.*

22 Tetigimus supra sub §. *Vel è converso*, quod antelationem mereretur reintegra (videlicet ante institutionem Ordinarium) ille, qui Præsentatus extitisset ab existente in quasi possessione, nisi in contrarium dilucidè justificata remansisset proprietas, titulus, & dominium; sed illud verbum *dilucidè* non est adeò rigidè accipiendum, ut debeat constare de proprietate, titulo, seu dominio prorsus oculari. Quantumvis enim ea regulariter censeatur clara, & incontrovertibilis, sive ut dicunt, probata probatio, quæ vel descendit à publico instrumento, prout hic foundationis, vel dotationis, aut à confessione Partis, vel denique à re iudicata, quemadmodum generaliter affirmant, *Bal. in l. interest in ultimo notabil. Cod. de solut., Dec. consil. 38. num. 2.*, *Ruin. consil. 128. num. 1. lib. 4.*, *Card. de Luc. de judic. disc. 26. num. 1. de Franch. decis. 276. num. 2.*, *Rot. decis. 206. num. 2. coram Cavaler. decis. 180. num. 1. coram Ludovisi.*, & *decis. 198. num. 1. par. 9.*, & *decis. 347. num. 11. par. 11. recent.*, & *decis. 910. num. 90. ad fin. coram Coccin. decis. 385. num. 3. coram Merlin. decis. 1630. num. 4. coram Pania.* Et in specie petitorii absorbentis possessorium, sive ultimum statum in materia jurispatronatus, ac præsentationum præter supra relatos in §. *Quod si non adhuc prosequuntur*, *Clarlin. controuv. 211. num. 69.*, & *70.*, *Lotter. de re benefic. lib. 1. qu. 34. à nu. 29. ad seqq.*

Card. de Luc. de Paroch. disc. 9. num. 8., *Adden. ad Buratt. dec. 776. num. 16.*, *Rot. decis. 25. num. 9. post Novar. in Summ. Bullar. dec. 861.*, & *dec. 887. utrobique nu. 2. cor. Duno. jun. dec. 240. num. 25. coram san. mem. Alexandro VIII. dec. 436. nu. 11. coram Bich. dec. 435. sub num. 4. par. 2. decis. 215. nu. 7. par. 15.* & *dec. 463. num. 8. par. 19. rec. dec. 514. num. 5. par. 14.*, & in *Florentina jurispatronatus 4. Junii 1681.* §. *final. coram bo. me. Pauluccio*, & in *Comen. jurispatronatus 3. Junii 1689.* §. *Non obstante coram Reverendissimo Manuel, & in Melevitana jurispatronatus 31. Martii 1702.* §. *Minusque coram R. P. D. meo Scotto, & in Mediolanen. Cappellania 23. Martii 1703.* §. *Constabilis coram Reverendissimo P. D. meo Molines Decano.*

Nihilominus non est abbreviata manus Tribunalium, & Judicum, ut si eminentius, seu per æquipollentes, & præcordia eorumdem Judicum stringentes demonstrationes eniteat undequaque de prædicto titulo, dominio, vel proprietate tales demonstrationes operari non debeant eundem effectum; in his quippe terminis pari modo superaret, & absorberet ultimum statum titulus, & proprietas ex congestis ad rem penès *Marant. controvers. jur. par. 3. respons. 47. num. 3.*, *Posth. in suo tractat. de manutent. obser. 32. sub num. 8. vers. ubi quod, Rot. decis. 735. num. 9. in fin. par. 3. recent. cum aliis in Alatrina jurispatronatus 15. Junii 1705.* §. *Nec magis suffragari coram R. P. D. meo Scotto, cum præfata species probationum Instrumenti publici, confessionis Partis, & rei judicate stare censeantur demonstrativè, non taxativè, ut innixus auctoritati Sacri Tribunalis, & signanter decisio ni edita in illa Bononien. Parochialis super manutentione 26. Junii 1682.* §. *Siquidem coram bo. me. Ursino, benè videtur ostendere modernus, atque ingeniosus Romanus Advocatus in sua disceptat. Ecclesiastic. 28. num. 6.* Quòd secus esset, si loco rei judicate præcederet dumtaxat simplices decisiones, vel sententiæ, à quibus penderet revisio, vel respectivè appellatio, aut tractaretur de aliquibus præsentationibus, enunciativis, aliisque conjecturis, quæ non efformarent talem claritatem, ut de contrario doceri non posset, ut rectè limi-

limitando docuit, *Rota dec. 435. sub n. 4. par. 2. rec.*, & in *Mediolanen. Prioratus 5. Maji 1702. §. Nec ad minuendum coram R. P. D. meo Priolo.*

Et ipsum, quod supra diximus circa trinam speciem demonstrativè potius, quàm taxativè designatam, practicari dignoscimus in consimilibus, & fortè asperioribus materiis ex. gr. in Statutis aliquam solemnitate expositibus pro forma, quoties tamen eadem forma respiciat certum effectum, utique tunc per judicantium subsellia æquo passu admittitur implementum per æquipollentiam, & correspondentiam eidem effectui secundùm bene adducta per *Cephal. conf. 25. num. 46. lib. 1.*, *Menoch. conf. 131. nu. 15. vol. 2.*, *Marescott. var. resolut. cap. 68. num. 1. lib. 1.*, *Conciol. ad Statut. Eugub. prelud. general. num. 102.*, *Fenzon. ad Statut. Urb. lib. 1. cap. 194. n. 71.*, *R. P. D. Zaul. ad Statut. Favent. tom. 1. lib. 4. rubric. 1. num. 45.*, *Card. de Luc. de Feud. disc. 87. num. 5.*, *Coffantin. in suis collectan. tom. 2. annotat. 45. artic. 2. num. 210.*, *Rot. dec. 416. num. 10. par. 18. recent. cum aliis in meis annotationibus ad dec. 54. num. 24. tom. 1.*, & in *Bononien.*, seu *Imolen. bonorum super portione Sororis Mariae Celestis 27. Januarii*, & *28. Aprilis 1698.*, & *23. Januarii 1699. coram Reverendissimo dell'Olmo.*

Quinimmo solet, & jure merito memorata prima species probationis, nimirum publici instrumenti ampliari, seu explicari etiam in casu, quod idem Instrumentum æquipollenter receptum non loqueretur per verba cubitalia, & expressa, sed indigeret juridica explicatione, ex quo non infligit dubietatem, sive, quod idem est, claritatem impedit illud, quod cum sola librorum aperitione si opus est, in se certum emergit per ea, quæ optimè tradit *Rota in decis. 183. num. 6. coram Seraphin.*, & in *Alatrina juris patronatus 7. Decembris 1705. §. Nullatenus attentæ replicatione in fine coram R. P. D. meo Scotto.*

Licet oppositum, ut sequitur dicta decisio in *Causa Alatrina* statuendum esset, quando dubietas in facto, & non in jure consisteret, dubia tunc locum à contrario sibi vindicaret propositio, quam optimè, vel generaliter, vel in hisce casibus aliàs

professa est *Rota* nempe, quod hujusmodi æquipollens, sive Instrumentum debet esse tam clarum, ut nullam suscipiat dubietatem, sive oppositionem, sicuti videre est in *dec. 118. num. 9. coram Emerix. jun. decis. 423. num. 15. cum seqq. par. 14. rec.*, *Barchinonen. Beneficii 10. Maji 1697. §. Nec Obstat cor. Eno D. meo Card. Caprara*, *Meleвитana juris patronatus 31. Martii 1702. §. Multoque minus cor. R. P. D. meo Scotto*, & in *Spoletana juris patronatus 19. Junii 1701. §. finalis cor. R. P. D. meo Omanna*: Quemadmodum pariter postrema ampliatio quoad juris dubietatem declarari, seu limitari posset, ubi ageretur de aded intricata amaritudine, & disputatione juris, quod exinde resultans juris dubietas (etsi hoc de raro contingat) veniat æquiparanda dubietati facti, ad connotata per *Corn. conf. 200. num. 5. lib. 1.*, *Roland. conf. 22. num. 36. lib. 2.*, *Gratian. disceptat. forens. cap. 536. num. 10.*, *Cappo. Latr. decis. 10. num. 14.*, *Rot. decis. 183.*, & *decis. 262. utrobique num. 6. cor. Seraphin.*, & in proposito ultimi status observatum fuit in *decis. 362. à n. 6. par. 5. recent.*

Hincque redeundo ad dubietatem in facto, vel jure inhaerentem ipsi ultimo statui, & si subsistant supra in tali proposito insinuata sub *§. Caterum* usque ad *§. Tetigimus*, attamen intercedere valet mixtura alterius casus, in quo utraque Pars collitigans contendat de quasi possessione, ac ultimo statui ad sui respectivè favorem, aut quod Judices quamvis proculdubio inclinent pro hoc, vel illo ultimo statui, adhuc non sint invincibiliter certi de quasi possessione alterutrius, & tunc Magna Tribunalia rectè quandoque ex peculiaribus circumstantiis utentia ea legitima prærogativa, qua pollent supra cæteros Judices, & inferiores Magistratus, quandoque consueverunt tutius esse penetrare viscera boni juris, & substantiam meritorum, ipsiusque tituli mediante rescripto-- Videatur de bono jure etiam ad effectum manutentionis, vel prout hic institutionis, aut adjudicationis Beneficii, sicuti præter latè examinata super hujusmodi formula rescribendi in *Romana Communantiarum*, & *Fontanilis 20. Januarii 1701. sub §. Et idcirco cum pluribus seqq. coram Me*, in hac eadem subje-

subjecta thesi Jurispatronatus habetur in *decis. 333. in princ. sub S. Cum autem par. 17. recent. Mediolanen. Prioratus. 1. Februarii 1704. in princip. coram ho. me. Muto, & in Rbegien. jurispatronatus, seu Cappellanie 28. Jun. 1706. §. 1. in fin. coram R.P.D. meo Priolo.*

Absque eo quod huc usque præmissis, & signanter probationi æquipollenti, & indagatiõni boni juris officiant verba
25 prælaudatæ Decretalis Alexandri III. in dicto cap. Consultationibus ibi -- *Etiamsi postea juspatronatus alius evicerit in judicio* -- quasi quod non debeant ad infractionem ultimi status admitti talia genera probationum, quæ utique possent deservire ad causandam præfatum eversionem, non autem ad præpediendam adeptionem beneficii respectu ejus, qui ultimo statui innitur: Jam enim tacite obviam ivimus objectioni, seu confutioni, quæ posset exoriri, dum adhibuimus distinctionem inter institutionem jam concessam, & non concessam ab Ordinario, & de facto prædicta Decretalis in sui definitione vera figurat primum tantummodo membrum allatæ distinctionis, cum præsupponat præcessisse Canonicam institutionem, sicuti colligitur, ex quo peragit de remotione, & quia adhibet illam dictionem *postea*, quæ ordinem, & successivitatem, & sic in nostro proposito præcedentiam ipsius institutionis implicat, & supponit, ad *Textum in l. si tibi servitutis C. de liber. caus.*, *Rebuff. in l. laqueo ff. de verb. significat. fol. mibi 139. versic. Interdum, Decian. conf. 1. nu. 226. lib. 1., Alex. conf. 741. viso testamento col. 2. versic. confirmo ex illa lib. 2., Gob. consult. decis. 39. num. 5., Tiraquell. in l. si unquam C. de revocan. donat. verb. & postea num. 7. Rot. decis. 566. num. 4. coram Cavaler., & decis. 167. sub num. 7. par. 2. rec.*

De reliquo pro effugiendis æquivocationibus etiam respectu ejusdem primi membri præmissæ distinctionis animad-
26 vertendum videtur, quod non semper materialis institutio, ac quasi possessio Beneficii attributa per Ordinarium alicui operatur, quod alter præterdendens idem Beneficium ad tolerandum suum Contradictorem in possessione Beneficii, licet ex post in Judicio evincatur juspatronatus in eo, qui eum præsentavit, hocque signan-

ter in trino casu, quorum primus est, quando præfata institutio non fuit extrajudicialis, sed omnino contradicta, & judicialis, itaut succumbens coram Ordinario litem fuerit prosequutus per reclamationem, & appellationem tam à decreta institutione, quàm à possessione in sequelam apprehensa, ipsa quippe lis, & contradictio juncta reclamationi, & appellationi relinquit negocium in statu integro, & efficit ac si sententia, seu decretum super institutione cum omnibus indè sequutis larum, vel lata non extitisset, ex fusè firmatis per *Fontanell. decis. 420. num. 34. Magon. decis. Florentin. 98. de Franc. decis. 370. ex nu. 17. Rot. dec. 24. num. 2. coram Cavaler. decis. 113. num. 5. cum seq. coram Arguell. decis. 174. num. 3. & 4. coram Cels. decis. 706. num. 9. par. 18., & decis. 284. num. 5. par. 19. recent., & in Neapolitana Pecuniaria 12. Aprilis 1687. §. Et ad id. coram Reverendiss. P. D. meo Molines Decano, & in Valentina Beneficii 28. Novembris 1705. §. Cæterum neque coram me.*

Secundus assurgit casus, quando tractatur de Jurepatronatus ad plures Patronos indivisibiliter, prout juris est per-
27 tinente; non per hoc namque, quod alter ex Patronis in præcedenti vacatione solus præsentavit, reportando etiam institui suum Præsentatum, sibi privativè acquirit ultimum statum, quinimo præservata reputantur etiam jura possessionis per hujusmodi præsentationem favore alterius Compatroni, *Abbas conf. 54. sub n. 3. Federic. de Sen. conf. 112. in ultim. dub. Calderin. conf. 15. de jurepatronat. Ruin. conf. 10. num. 10. lib. 5. Posth. de manuten. observat. 73. num. 41. Marc. Antonin. var. resol. lib. 1. resol. 55. n. 8. Garz. de Benefic. par. 5. cap. 5. nu. 115. Vivian. de jurepatron. lib. 5. cap. 2. num. 37. Fontanell. eodem tractat. lib. 1. quæst. 1. num. 16. Card. de Luc. disc. 63. num. 28. eodem tit. de jurepatronat. Rocc. in prax. Episcopal. resolut. 553. nu. 7. Adden. ad Ludovif. decis. 417. nu. 15. Rot. decis. 452. num. 9. coram Gregor. decis. 69. num. 2. & 3. coram Millin. decis. 46. nu. 25. coram Priol. decis. 3. num. 26. ubi præmaximè si doceatur eundem alterum Compatronum quandoque extitisse in quasi possessione præsentandi coram san. mem. Alexandro VIII. decis. 107. num. 5. decis.*

ciſ. 174. n. 10. par. 5. rec., & in Mediola-
nen. Prioratus 11. Decembris 1699. S. Id-
que coram Reverendiſſi. P. D. meo Molines
Decano.

Fallente ſolùm hac regula, quando
conſtaret aut de præſentatione inita per
unum ex Patronis animo ſpoliandi poſſeſ-
ſione ejus Compatronum cum ſuis con-
comitantibus requiſitis ſcientiæ nimirum
& patientiæ ejuſdem Compatroni negli-
gentis, aut tot intercederent præſenta-
tiones, quæ facerent præſumere hujus-
modi animum, necnon ſcientiam, & ac-
quieſcentiam Condomini, exiſtimaretur
quippe in his circumſtantiis præſervata
tantùm ſubſtantia, ſeu titulus juris præ-
ſentandi, ſed non ipſa quaſi poſſeſſio, &
ultimus ſtatus, ex bene ponderatis in
propoſito primæ limitationis per *Ruin.*
conſil. 50. lib. 5. Gratian. diſcept. forenſ.
cap. 277. num. 16. Nogueroſ. allegat. jur. 28.
nu. 33. Vivian. de jure patron. d. lib. 5. cap. 2.
num. 28., & circa ſecundam Maceraten.
var. reſolut. lib. 1. reſolut. 108. n. 33. & 34.
Rot. deciſ. 299. coram Puteo lib. 1. dec. 25 1.
num. 4. par. 2. rec.

28 Tertius caſus eſt (licet is non percutiat
contentionem inter Patronos) quotieſ-
cumque inſtitutio ab Ordinario conceſſa,
ſive etiam collatio alicui facta per Ord-
narium prodiit non citato eo, qui pro-
pria jura præſumat habere omnino inde-
pendenter ab Ordinario; ſiquidem tunc
talis inſtitutio, talis collatio nullum ei
præjudicium inferret, neque valeret fa-
ctum ejuſdem Ordinarii præbere locum,
cenſuræ *Textus in d. cap. Conſultationibus,*
quemadmodum exemplificari poteſt, ſi
Ordinarius contuliſſet uni beneficium
tanquam liberum, eique tribuiſſet quo-
que poſſeſſionem, quoniam ubi habita
notitia ſuperveნიſſet prætendens habere
ſuper hujusmodi Beneficio jus præſentan-
di, utique quoad cum res diceretur inte-
gra, ſicuti contingeret, quoties Ordina-
rius pariter inſtituiſſet aliquem Clericum
tanquam à legitimo Patrono præſenta-
tum; ad ſummum quippe in hac hypotheſi
damnum ſibi gigneret idem Ordinarius,
ſed non alteri, qui prætendens Benefi-
cium non eſſe ſervum, ſed liberæ colla-
tionis, ad terminos regulæ 8. hodie 9.
Cancellariæ, ſequuta vacatione in men-
ſe Apoſtolico Beneficium impetraſſet à

Sancta Sede, & hic erat caſus nuperrimè
diſputatus in illa *Cremonen. Beneficii 11.*
Maji 1705. & 14. Maji 1706. cor. R. P. D.
meo Kaunitz, quantumvis poſtea fuiſſet
ex aliis capitibus, ſeu fundamentis à præ-
dictis deciſionibus reſeſſum per ſenten-
tiæ inſirmationem, ut in deciſione poſt-
modum edita ſub die 3. Decembris ejuſ-
dem anni 1706. *coram R. P. D. meo Lan-*
cetta.

Et quoniam occasione hujus tertii po-
ſtremi caſus attingimus contentionem ſu-
per qualitate Beneficii, quodammodo
29 venit adhæſivè, non omittenda quaſtio
promanans à definitione alterius *Textus*
in cap. cum de beneficio de præbend. & di-
gnitat. in 6. videlicet an, & quando at-
tendatur, ſeu vim faciat ultimus ſtatus in
agone determinandi naturam, & quali-
tatem Beneficii, utrum ſcilicet exiſtat
Sæculare, vel Regulare, amovibile, vel
perpetuum, reſidentiale, vel non, cum ſi-
milibus, & certè tunc niſi intercedat le-
gitima præſcriptio, Summus Pontifex Bo-
nifacius Octavus in hujusmodi capitulo
præcipit non attendi ultimum ſtatum,
ejuſdemque Conſtitutionis ſenſui obſe-
quentes hoc idem reſponderunt Franc. in
eodem cap. cum de Benefic. num. 5. Paſſerin.
ibidem num. 42. Garz. de Benefic. par. 5. c. 5.
num. 58. verſ. limitatur, Lotter. de re be-
neſicial. lib. 1. q. 34. num. 38. & 44. Beltra-
min. ad Ludoviſ. deciſ. 77. ſub num. 12. ver-
ſic. prædictis eſt conformis, Rot. deciſ. 2. n. 2.
de præben. in nov. deciſ. 910. ſub num. 11.
coram Coccin.

30 Aſt quando colluctatio reſidet inter
Collatarios, ſeu Præſentatos ad nudum
finem conſequendi ſinè præciſa qualiſi-
catione tituli poſſeſſionem Beneficii, vel
pertractatur de ſuſtinenda aliqua gratia
Pontificia, magni momenti reputatur ul-
timus ſtatus, per ea, quæ ad declaratio-
nem, ſeu limitationem prædicti *Textus*
diſſerendo crediderunt reſpectu primæ
partis *Geminian. in d. cap. cum de Benefi-*
cio num. 4. in fine, & num. 10. ad med., Cal-
derin. conſil. 23. in princip., Mareſcot. var.
reſol. lib. 1. cap. 55. num. 23. Murg. de Be-
neſic. q. 3. num. 97. Ricc. prax. Episcop. re-
ſol. 550. Rot. deciſ. 823. num. 6. coram Pæ-
nia deciſ. 154. num. 3. & 4. par. 1. rec., &
reſpectu ſecundæ Paſſerin. in d. cap. cum
de Beneficio nu. 41. Decian. conſil. 126. n. 1.
Lotter.

Lotter. de re benefc. lib. 1. q. 34. n. 40. Ros. de exequutor. litterar. Apostolic. par. 1. cap. 6. num. 104. 107. & 117. Aden. ad Buratt. decis. 776. num. 17. Rot. decis. 2. de præben. in nov. decis. 776. num. 18. coram Duno. jun. decis. 482. num. 7. coram Ludovif. decis. 737. nu. 5. par. 2. & decis. 329. n. 6. par. 18. recent.

³¹ Nil magis frequens, & familiare est quodammodo adagium, quàm quod provisiones Apostolicæ neque firmant, neque immutent statum Beneficii, ex congestis *Marescot. var. resol. lib. 1. cap. 55. n. 18. Noguerol. allegat. jur. 28. num. 36. Salgad. de potest. Reg. par. 3. cap. 9. num. 27. Frass. de jurepatr. Reg. Indiar. tom. 1. cap. 3. num. 50. Ricc. in prax. jurispatronat. decis. 204. nu. 241. Rot. decis. ultima de jurepatronat. coram Achil. de Graf. Rot. decis. 274. num. 14. coram Ja. me. Alex. VIII. decis. 245. num. 35. & seqq. par. 9. decis. 372. num. 113. par. 17. & in Bononiën. Parochialis super manutentione 3. Julii 1660. S. Non obstantè, & 2. Februarii 1680. coram clar. mem. Card. Vicedomite, & 26. Junii 1682. S. Etenim, & S. Secunda cum seqq. coram bo. me. Ursino.*

³² Maximè si eadem provisiones ceciderint super Beneficio subjecto Juripatronatus sæculari, & Papa providendo de eodem Beneficio, vel deroget expressè ipsi Patronatus, vel implicite de ipso disponendo tanquam de reservato per vacationem in Curia, vel apud Sedem, vel denique in admittendo resignationes sub assueta clausula -- *accedente consensu Patronorum* -- in talibus enim circumstantiis potiùs firmatus, quàm immutatus status antiquus esse reputatur, juxta animadversa *Bursat. consil. 324. num. 3. vers. rursus lib. 3. Capyc. Latr. consult. 153. n. 40. Frass. de Patronat. Reg. Indiar. cap. 3. n. 51. Card. de Luc. de jurepatron. disc. 9. nu. 11. Rot. decis. 527. sub num. 2. par. 4. divers. decis. 63. nu. 3. par. 10., & decis. 421. n. 33. & 34. par. 18. rec. tom. 2. Cremonen. Beneficii 3. Decembris 1706. S. Facile fuit, & S. Non obstat in fin. coram R. P. D. meo Lancetta.*

³³ Idemque eveniret, si versaremur in Patronatu Ecclesiastico, quando provisiones Apostolicæ contigissent in mens. Sanctæ Sedi reservato, eo quippe casu tanquam compatibles cum eodem Patronatu Ecclesiastico, statum profectò Be-

neficii non alterarent, ex *Murg. de Benefc. quest. 3. num. 24. in fin. Card. de Luc. de jurepat. disc. 7. sub num. 14.* quapropter in sequelam pro indaganda assistentia quasi possessionis, seu ultimi status ad favorem alterius ex contendentibus, recurri solet ad statum antecedentem præsentationum, quæve præcesserant easdem Apostolicas provisiones, ut fuit dictum, & præficatum in *Aretina Beneficii 20. Januarii 1701. S. Utique, & 23. Aprilis 1703. S. Minime tollunt cum seq. coram me, in Tuden. Parochialis de Bertuzido 21. Junii 1707. S. Ex his coram R. P. D. meo Scotto, & in Cremonen. Beneficii 3. Decembris 1706. S. Facile fuit in fin. coram R. P. D. meo Lancetta.*

³⁴ Contrariumve tantummodo dicendum esset, quando sufficienter appareret de voluntate Papæ vindicandi Beneficium in libertatem cum scientia, & acquiescentia Patronorum, quod tamen in dubio non præsumitur, ex *Capyc. Latr. consult. 154. sub num. 43. Felic. in tract. quando litera Apostolica noceant Patrono, de Ros. de Exequutor. liter. Apostolic. par. 1. cap. 6. num. 112. Lotter. de re benefc. lib. 1. q. 34. num. 62. & seqq. Rot. decis. 39. sub num. 4. coram Ninot. decis. 405. num. 20. coram Bichio, & decis. 172. sub num. 9. par. 3. recent.*

Cùm itaque ex huc usque insinuatissimum elucescat tot intricata capita disputationum ad modum hydræ consurgere in hac materia, totque adsint scribentium etiam post Sacri Concilii publicationem, diffecationes, ac digladiationes, totque prædierint pariter ex post in casuum contingentiis oracula Tribunalium, præsertim Sacræ Rotæ super enucleatione, ac applicatione utriusque *Textus* ab initio collaudati, & magis sæpè in cap. Consultationibus, mirandum videret de dicto *Fagnani in dicto cap. Consultationibus ex num. 7. S. Querunt ad num. 8. cum seqq. de jurepatronat.* quod nempe præadductæ aliquæ adducibiles quæstiones remaneant hodie inutiles ob superventam sanctionem prædicti Sacri Concilii Tridentini *sess. 25. cap. 9. de reform.* nisi fortè veniat excusandus, aut intelligendus in casu

³⁵ quo pugna versetur circa servitum, vel libertatem Beneficii, & ut bene intellexerat *Gonzal. ad regul. 8. Cancellar. gloss. 18. nu. 22.*

num. 22. ad finem includendi, vel excludendi regulam nonam Cancellariæ, quia tunc indubitanter sola quasi possessio ultimi dumtaxat status ad consequendam institutionem non sufficeret, adeo ut assertus Patronus dicere posset, *presentavi in ultima vacatione, fuitque concessa institutio meo Presentato, ergo valeo etiam hodie presentare*, & denegari nequit institutio meo Presentato; Obstitit enim tunc Sacrosanctum Concilium, quod ex una parte nolens violare legitima jura patronatum; & ex altera mederi, nè sub hoc colore Ecclesiastica Beneficia redigerentur in servitutem, semitam præscripsit, & indicavit comprobandi hujusmodi servitutem, seu juspatronatus, mediante fundatione, vel dotatione, quæ ex authentico documento, & alijs de jure requisitis ostenderetur, & de facto per Sedem Apostolicam non conceduntur ullæ literæ, vel gratiæ præsuppositivæ jurispatronatus, nisi sub illa clausula--*verificato prius jurepatronatus coram Ordinario*-- ut patet ex *de Ros. de Executor. literar. Apostolicar. lib. 1. cap. 4. il. 2. num. 124.*, & explanando præfatam sanctionem Sacri Concilii Tridentini *sess. 25. de reformat. cap. 9.* tradiderunt *Ciarlin. controvers. forens. lib. 1. cap. 107. num. 74. Gratian. discept. forens. cap. 310. num. 78. Posth. de manut. observ. 32. num. 26. & 27. in fine, Tondut. quest. & resol. benefical. tom. 1. par. 2. cap. 4. §. 9. num. 9. & 10. Vivian. de jurepatronat. lib. 11. cap. 5. num. 16. Antunez. de donat. lib. 3. cap. 28. sub num. 164. Ricc. in prax. for. Eccles. jurispatronatus resol. 132. n. 3. dec. 42. num. 3. coram Millin. & decis. 235. num. 1. in fin. par. 2. rec.*

36 Ubi autem principaliter non agatur de libertate, aut servitute Beneficii, sed controversia stet cum juridica præsuppositione servitutis inter plures Presentatos à diversis personis, quisnam ex illis veniat instituendus, ad hunc casum minimè extenditur dispositio Sac. Concilii, & locum sibi usurpant præfatæ omnes quæstiones, quæ idcirco non sunt inutiles, sicuti relato *eodem Fagnan.*, qui deinceps in dicto *cap. Consultationibus nu. 16.* se declaravit, vel correxit, observavit *Pyrbing. in jus Canonic. tit. 37. de jurepatr. sect. 4. §. 1. num. 88. Ciarlin. controuv. jur. d. cap. 107. sub num. 73. Tondut. quest. be-*
Pars II.

nefic. tom. 1. cap. 87. num. 9. Pignattel. consult. forens. tom. 9. consult. 82. nu. 31. Posth. de manut. d. observ. 32. sub num. 5. Rota in Pisana Cappellania 20. Maii 1594. coram Blanchett. inter impress. penès Marchesan. de Commission. par. 1. cap. 2. decis. 38. fol. 134. num. 2. decis. 1798. nu. 6. coram Coccin. decis. 274. num. 11. par. 2. decis. 179. num. 3. par. 3. rec.

Quinimmo etiam in primo casu contentionis cum Ordinario vindicare satagente libertatem beneficii non desuere, 37 qui visi sunt contentari ultimo statu effectum sortito ad favorem Patroni, iterum presentantis præsertim accedentibus alijs adminiculis à longè, ut ita dicamus, titulum indicantibus, seu comprobantibus, ut liquet penès *Garz. de benefic. par. 5. cap. 5. num. 60. Posth. de manuten. observat. 18. num. 17. & seq. Rot. post eundem decis. 657. num. 9. & 10. Adden. ad Buratt. decis. 633. num. 14. Acbill. de Grass. decis. 5. de jurepatronat. decis. 270. num. 2. coram Cerr. decis. 23. num. 7. coram Duran., & decis. 252. num. 7. & 8. part. 10. recent., & quod præcisivè à patronatu ex privilegio, vel aliàs suspecto, necnon a regula nona Cancellariæ Sacrum Concilium non auferat efficaciam ultimi status, quamvis agatur de lite cum Ordinario, videtur tenuisse Rota in *Olomucen. iurisdictionis 5. Junii 1693. §. Nec infringi cum seqq. coram bona memoria Muto, & 5. Maji 1694. §. Neque in presenti cum seq. coram Reverendissimo P. D. meo Molines Decano, relat. per modernum Romanum dicta disceptat. 28. sub num. 16.**

Tantamque subsistentiam habet in suis casibus *cap. Consultationibus*, ut Papa gratificare volens unum ex pluribus Presentatis cum derogatione medietatis vocum, quæ fortè pertinuissent ad alterum ex eisdem contradictoribus præmaximè respectum habeat ad eum, qui reperitur Presentatus ab existente in quasi possessione presentandi, aliàs ipsi gratia, seu derogatio non suffragatur secundum ea, quæ connotavit *de Ros. de executor. liter. Apostol. in addit. ad cap. 5. sub num. 47.*, & pluries dixit Rota signanter *decis. 87. n. 9. coram Arguelles decis. 604. num. 5. & 6. coram Cerr. decis. 267. num. 23. coram Peutingen. decis. 305. num. 6. coram Priolo decis. 352. num. 4. par. 6. recent. Verulana Ab-*
batia

batia 23. Februarii 1680. S. *Supposito* igitur, coram bon. mem. Rondonino, *Isclana Beneficii* 26. Martii, & 18. Junii 1696. coram Eminentissimo D. meo Cardinali de la Tremoille, *Aretina Beneficii* 21. Januarii 1701. S. 1. in fin. coram Me, & in *Opiden. Beneficii* 7. Maji 1703. S. *Idemque* evenit cor. bo. me. Muto.

Cessante dumtaxat hac necessitate docendi de quasi possessione sui presentantis, quodcumque ille, qui obtinuit gratiam derogationis limpide per rem judicatam, vel confessionem Partis aliisve modis supradictis patefaceret de titulo ejus Auctoris incontinenti, reincidenter etenim in eo casu jam abunde superius affirmata non curando de quasi possessione, ultimove statu per deglutitionem possessorii factam à petitorio, hocque presentem re non integra, uti videbatur distinctum in *Celsonen. Beneficii* 25. Januarii 1700. S. *Hoc tamen cum sequenti* coram bona memoria *Jacometto*, & prosequitur de *Ros. in dicta addit. cap. 5. sub num. 48.*, vel quando juncta præfata liquiditate petitorii Impetrator hujus gratiæ numeraret pro se voces, quæ excederent medietatem, ex quo in his terminis hujusmodi gratia derogationis medietatis potuit quidem obtineri ad superabundantiorem cautelam, quæ nunquam nocet, sed in propria essentia remaneret inutilis, & frustratoria, habens quippe majorem partem vocum indubitabilium suapte natura minorem devorat, & vincit, ut præter generalia, de quibus per *Text. in cap. 3. & ibi Gloss. verb. qui minoribus de jure patronatus*, habetur penes *Capon. disceptat. forens. 67. num. 5. tom. 2. Barbof. de offic. & potestat. Episcop. allegat. 72. num. 199. Card. de Luc. de jure patron. discurs. 61. num. 20. decis. 294. num. 8. & 9. coram Duran. decis. 375. n. 11. coram Cerr. decis. 379. nu. 21. & 22. par. 8. decis. 363. num. 10. part. 9. decis. 30. nu. 7. part. 19. rec. & in Pampilonen. Parochialis 6. Martii 1702. in principio, & in Mediolanen. Prioratus 25. Junii 1700. S. *Mamentibus igitur in utraque, coram Me, dictum ad rem fuit in decis. 57. num. 16. versic. Unde opus non est, post Tondut. de pensionibus, & Celsonen. Beneficii 25. Januarii 1700. S. Hinc non est, coram bon. mem. Jacometto.**

Postremo ad dilucidiorum; ut speratur, materiæ explanationem, videtur non omnino prætereundum, quòd quandoque casus præbet, quòd in causa, sive in certamine existant, nedum Presentati de assequenda institutione dimicantes, sed etiam Patroni super proprietate, & titulo, verum hæc complicatio, seu comparitio personarum non obnubilat Theatrum non solum quoties Patroni sint in Scena ad simplicem finem adhæsiõis pro reportanda institutione favore proprii Presentati, dum veniens in judicio adhærendo alteri ex Principalibus colligantibus quicquam non facit immutationis ad tradita *Ubert. de citat. cap. 14. num. 263. & 269. Rota decis. 303. num. 3. & seqq. & decis. 576. num. 8. coram Ludovis. decis. 144. num. 18. coram Coccin., & dec. 261. num. 7. par. 15. rec.*

39 Sed quoque in casu, quo uterque Patronus principaliter concupiscat dirimi questionem proprietatis, tantummodo quippe in hoc supposito, quoad eosdem Patronos non posset pro determinanda pertinentia juris presentandi (nisi forsitan per viam observantiæ interpretatiæ &c.) aliqua haberi reflexio de quasi possessione, aut ultimo statu, sed solum inquisitio faciendâ esset de præmissis titulo, & proprietate per ea, quæ optimè advertit *Rota decis. 13. num. 21. par. 6. recent.*, quin exinde officeretur privilegio quasi possessionis competenti alteri ex Presentatis; interessentia quippe Patronorum desuper contententium gignere non valeret, nisi principium illius evictionis, & præservationem juris patronatus cum canonizatione ejus proprietatis, quas uterque respectivè Pontifex videlicet *Innocentius Tertius*, & *Alexander Tertius* præservare intenderunt; Siquidem non implicat præberi uni manutentionem, alteri sententiam, & sic eo magis, nè fraudetur, nimumque protrahatur Ecclesiæ servitium, donec disputari contingit de pertinentia Patronatus, concedi uni Presentato institutio, alteri verò Presentati canonizatio proprietatis juxta egregiè disputata penes *Abbat. in cap. cum Dilectus, ubi ceteri Canonista de caus. possess. & proprietat., Gutierrez practicabil. quest. lib. 5. question. 42. & seqq., & num. 48. Marefcott. var. resolut. lib. 1. cap. 55. n. 49.*

Et sequen. modern. Roman. d. disceptat. 28. sub num. 5. Et sub num. 16. prope med. Rot. decis. 14. de restitut. spoliator. in antiqu. decis. 416. num. 3. Et decis. 575. num. 1. coram Seraphin. decis. 269. num. 6., Et 7. par. 2. divers. decis. 374. num. 11., Et decis. 435. num. 4. par. 2. recent.

41 Hæcque omnia, quæ dicta sunt in The- si jurispatronatus proportionabiliter congruunt, & applicantur juri conferendi, ac juri eligendi, nominandi cum similibus, ista namque vocabula plerumque synonymè adhiberi solent; vel ad invicem, ubi eadem ratio concurrat, fraternizant ita demonstrat ante *Text. in ca. querelam de elect., Et elect. potestat., Et assentibus Abb. in sapius relat. cap. consultationibus num. 2. Vitalin. in Clementin. 1. num. 25. de excessibus Prælator. Fagnan. in d. cap. consultationibus num. 7. Bald. conf. 437. in princip. lib. 2., Card. de Luc. de regal. discurs. 3. num. 3. Sperell. decis. 30. num. 20. versic. idemque est in election. Rot. decis. 252. num. 2. Et decis. 38. num. 5. coram Priol. Et decis. 13. sub num. 20. par. 6. recent., Novarien. Parochialis, seu Vicaria Sancti Martini 22. Junii 1705. S. His postis coram Eminentissimo Domino Cardinali Caprara, Et in Tarraconen. Parochialis de Vimbodino 15. Januarii 1706. S. Rescripserunt itaque Domini coram Me.*

Absolutis hæc Theoricis, quarum elaborationem libavi, ut jungerem studii sacrificium obedientiæ debitæ in obsequium desiderii, & jussionis Tribunalis, seu Reverendissimi D. mei Decani sub non dissimili tamen protestatione, quam faciunt scribentes vitam, seu gesta Venerabilium Servorum Dei, & decreto *sa. me. Urbani VIII.* nempe quod fides remaneat penes Auctorem, sive extensorem, cujus quandoque sensus non semper describitur sensui Tribunalis, sic uti passim habetur apud *Rotam decis. 5. in fine coram Pania, Et decis. 70. num. 9. par. 19.,* & ipse Ego aliquando me declaravi, & præcipue in *illa Ferrarien., seu Imolen. Bonorum 26. Martii 1700. S. Adderem ego in sensu privati Extensoris coram Me.*

Et ad rem hodiernæ resolutionis descendendo, sicque, ut dicitur applicando activa passivis, SEQUUTA VACATIONE beneficii, seu Abbatia erectæ sub titulo Sancti Joannis Evangelistæ in Ter-

Part. II.

ra, seu loco Robiani per liberam resignationem Joannis Baptistæ illius possessoris, tres ab initio Præsentati extiterunt; videlicet Petrus Paulus à Casare signanter, duobusque fratribus; Joannes Franciscus à Balthaxare Avo, & Cajetano, Philippo, & Balthaxare Michaelæ Fratribus, & Rodolphus à Marchione Joanne Claudio omnibus de prænobili familia Squarcia, aliàs de Gluffiano; Verùm cum paulo post Joannes Franciscus jura præsentationis de se factæ transfulerit, & cesserit in Petrum Paulum sub certis modificationibus, seu pactis, idemque Petrus Paulus à Sanctissimo Domino nostro Pontifice semper Optimo Maximo, nedum successivè obrinuerit hujusmodi cessionem, ac pacta approbari, sed etiam gratiam, quam nuncupant *pro Præsentato* cum ulteriori derogatione jurispatronatus, jure merito Ordinarius comperta narratorum verificatione literas Apostolicas desuper expeditas executioni demandandas esse decrevit, quod & Sacra Rota hodierno oraculo confirmavit, subcensens -- *Nullum esse arbitrio* -- quod eidem Auditorio, Signatura Justitiæ circa retardationem hujusce executionis 42 commiserat, quemadmodum in similibus casibus concurrente justitia, & justificatione expressorum solita est respondere, ut liquet ex *decis. 594. num. 2. coram Bich. Et seqq. Et decis. 83. num. 1. parte 17., Et decis. 82. pariter num. 1. part. 19. recent. Bononien. Cappellania 11. Martii 1701. in principio coram Reverendissimo de l'Olmo, Chelmen. Decanatus Tamoscen. 26. Junii 1702. S. Arbitrium coram bon. mem. Muto, Augustana Canonicatus 19. Januarii 1705. S. Plana etenim coram R. P. D. meo Omaña Barchinonen. Beneficii 26. Junii 1705. S. Cum autem, in Interammen. Jurispatronatus 22. Martii 1706. in principio, Et in Mediolanen. jurispatronatus super executione literarum Apostolicarum 21. Februarii proximè præteriti S. Arbitrium etenim coram R. P. D. meo Scotto.*

Ac equidem de necessarissimo extremo pro sustinenda præsentatione, existentia scilicet jurispatronatus, quod de cætero ut supra innuimus, Sancta Sedes facilè non approbat, & de quo explicitè in præsentis Bulla, seu literis Sanctissimus Dominus noster se declaraverat per illa

illa verba -- per presentes non intendimus dictum juspatronatus in aliquo approbare, irrefragabiliter constitit ex antiquissima sententia nostri Tribunalis lata usque de anno 1597. per Cardinalem Lancellottum, in qua ad normam decisionum, quæ præcesserant coram Comitulo inter suas dec. 6. & decis. 46. definitum fuerat, Ecclesiam sine Cura, vel Cappellanum sub invocatione Sancti Joannis Evangelista, de qua agebatur, fuisse, & esse de jurepatronatus Petri Pauli, & familie de Squarcia de Gluffiano ex fundatione, & dotatione; Cumque ab hac sententia nulla deinceps interposita 43 appareret appellatio, quinimmo ea remanserit sub inconcussa per sæculum observantia roborata, non erat ambigendum, quo minus non foret superabunde satisfactum verificationi existentia ejusdem Jurispatronatus quoad hanc familiam de Squarciis de Gluffiano etiam juxta præscriptum, quatenus oportuisset, Sacri Concilii Tridentini in supracitata sessione. 25. de reformation. capit. 9. ut ultra superius in sua classe allegatos comprobarent Ciardin. controvers. forens. lib. 1. cap. 57. num. 10. decis. 490. num. 4. coram Dunozett. jun. decis. 169. num. 11. par. 10. & decis. 25. num. 9. par. 12. recen. Leodien. Parochialis 27. Junii 1687. S. Concurrit, Camerinen. Jurispatronatus 10. Maji 1694. S. Absque dubio, & in Mediolanen. Prioratus super dubio ignobilium 15. Junii 1703. S. Cumque Ordinarius coram R. P. D. meo Scotto, & in Mediolanen. Præpositura 33. Januarii 2705. S. Accedente præsertim coram Reverendissimo P. D. meo Molines Decano, & in proposito Jurispatronatus gentilitii connotarunt Peregrin. consil. 32. à num. 18. ad 20. lib. 1. Rota decis. 482. num. 5. par. 1. decis. 270. num. 9. & 11. par. 11. & decis. 192. num. 2. par. 19. recen., & in Comen. Cappellania 31. Martii 1702. S. Ex his quoque coram Eminentissimo D. meo Cardinali de la Tremoille.

Firmato Jurepatronatus in genere, nullaque coincidente dubitatione super veritate tam litis, quam cessionis Sanctissimo nostro enarrata, & per Sanctitatem Suam approbata, & communitatem parvum obstaculum iniecit illa alia clausula præservativa in literis apposta, sive adjuncta -- necnon litis pendentia hujusmodi, & juribus dicti Rodulphi in aliquo præ-

judicare -- nullibi quippe præluxit, quod confirmata jam cessione facta Petro Paulo per Joannem Franciscum, & vigente præsentatione, quam in sui personam reportaverat Petrus Paulus, aliquod, vel minimum præjudicium Rodulpho irrogaretur; Cum etenim Petrus Paulus ex utroque capite etiam disjunctum sumpto, propria nimirum præsentationis, & cessionis juris alterius præsentationis in se transfusa per Joannem Franciscum pluralitatem, & excedentiam vocum ad sui favorem numeraret, quodammodo, ut supra meminimus gratia derogationis jurispatronatus imbibita ejus literis pro Præsentato reddebatur inutilis, vel omnino superabundans ad punctualem decisionem in dicta Celsonen. Beneficii 25. Januarii 1700. S. Hinc non est opus coram bon. mem. Jacometto, & pari modo generaliter ultra superius relatos in S. Cessante dumtaxat, tradiderunt Lambertin. de jurepatronat. lib. 2. part. 3. quest. 4. artic. 1. Garz. de Benefic. par. 9. cap. 2. n. 257. Rot. decis. 85. num. 1. coram Cels. decis. 19. num. 1. par. 11. & decis. 74. num. 1. par. 18. recen. Compostellana Parochialis 2. Junii 1706. S. Decidendi ratio coram R. P. D. meo Priolo, & in Sveshana Beneficiorum 25. Junii ejusdem anni 1706. S. Ipse enim coram R. P. D. meo Kaunitz.

Diximus ex utroque capite, nam inchoando à propria præsentatione, quam Petrus Paulus fuerat sortitus à Cæsare, ac duobus ejus fratribus, ecce quod præsciendando à cessione, ac vocibus sub ea inclusis, ecce quod idem Petrus Paulus superabat Rodulphum non exhibentem pro se, nisi unicum vocem suæ præsentationis Marchionis Joannis Claudii, haud relevante ad hoc propositum, ubi opus esset, prætenfa immutatione jurispatronatus de gentilitio, ut sonabat sententia Cardinalis Lancellotti in hæreditarium, quandoquidem admissa etiam præsuppositione, sive figurationis qualitatibus hæreditariæ, adhuc steterat juspatronatus in duabus vocibus hæreditariis, altera nempe proveniente à linea Cæsaris, & altera à linea Joannis Claudii, tuncque in hac æqualitate vicisset Petrus Paulus, dum & ipse erat de familia Gluffiana, & 45 idcirco semper in paritate vocum comparative ad Rodulphum extraneum erat grati-

gratificandus, & anteponendus, prout rationabiliter, & æquitative tenent *Gloss. in cap. neminem distinct. 7. Capon. disceptat. forens. 67. nu. 4. tom. 2. Rocc. de Curt. de jurepatronat. in verb. honorificum quaest. 38. Lambertin. eodem tract. lib. 2. par. 3. quaest. 5. art. 40. Vivian. pariter eodem tractat. par. 3. lib. 14. cap. 2. num. 67. Rota decis. 275. num. 2. coram Mantic. decis. 647. num. 16. coram Buratt. decis. 294. num. 2. coram Pamphil. cum aliis in Mediolanen. jurepatronatus tertia Julii 1684. §. Observarunt coram bo. me. Pauluccio.*

Eoque robustius juncta, seu perspecta in quadam, ut præmissimus exuberantiam, derogatione jurepatronatus etiam in totum attentata lite præexistente; quia licet in vim prædictæ posterioris clausulæ Papa non intellexerit velle præjudicare eidem pendentis litis, ac juribus Rodulphi; nihilominus nè omnino gratia vacua remaneret, & sine effectu saltè in aliquo illa compatibiliter ad omne pejus erat interpretanda, aut reducenda ad eam gratificationem in casu medietatis vocum, quam Pontifices sibi passim assumunt in locum Ordinarii ex animadversis per *Amayden. de styl. Dataria lib. 1. cap. 15. §. 15. num. 4. Lotter. de re beneficiar. lib. 2. quaest. 8. num. 103. Rot. in Barchinonen. Beneficii 23. Martii 1705. §. Tertio tandem coram Me; Gratia quippe, quantum fieri potest, nusquam debet reputari penitus inutilis, & otiosa, ut inquit Bonifacius VIII. in cap. si Papa de privileg. in 6. Paris. consil. 70. col. 2. vol. 1. Cyriac. controvers. 622. num. 17., & 18. tom. 4. Mantic. de tacit. lib. 10. num. 5. tom. 1. Capycius Latr. decis. 182. num. 69. tom. 2. Rot. decis. 297. num. 2. par. 4. tom. 2. & decis. 385. num. 5. par. 11.*

Evidentiùs autem, quia neque ulla tenus constabat de hac præfensa immutatione qualitatis, quæ esset diversificativa naturæ familiaris, & gentilitiæ in contradictorio judicio canonizata per enunciata sententiam, & rem judicatam Cardinalis Lancellotti, quæ cum post illa verba -- fuisse, & esse de jurepatronatus Petri Pauli -- adjecerit -- & familia -- profecto efficiebat, quòd Patronus habendus esset pro verè familiari, & verè gentilitio, quemadmodum bene in durioribus terminis circa juspatronatus fa-

milix de Mantegatis pluries decisum fuit, & præsertim in illa *Mediolanen. Priore ratur cor. clar. mem. Cardinali Corvado sub die 14. Martii 1646. coram Ubago decis. 4. nu. 5., & decis. 30. nu. 1. in rec. decis. 503. sub nu. 1. par. 18. sub die 11. Aprilis 1699. cor. Rmo P.D. meo Molines Decano, & 25. Junii 1790. §. Dicebat igitur coram me, 15. Junii 1701. §. Absque eo, quod cor. R.P.D. meo Priolo 17. Junii 1703. §. Hujusmodi coram R.P.D. meo Scotti, & super mixtura & filiis familias 29. Januarii proxime præteriti §. Qualitatem enim gentilitiam cor. R.P.D. meo Caffarello.*

Quoniam ad ostendendam præfensam immutationem perperam adducebatur non admodum antiqua præfensatio facta per Petrum Paulum sub anno scilicet 1683. in Personam Joannis Claudii sub illa expressione uti hæredis, quia præterquam non poterat per hanc nuncupationem citra consensum aliorum de familia, quibus fuerat jus quaesitum per rem judicatam, fieri talis immutatio, adhuc vocabulum illud hæredis, vel erat accipiendum pro hæredibus sanguinis, quia statim Petrus Paulus in eademmet præfensatione alterum vocabulum immiscuit Agnati vel omnino sperni merebatur, dum in actibus consequutivis, & signanter in ipsa institutione fuit expressum, quòd Beneficium spectaret ad Familiam de Squarciis de Glusiano cum positiva productione Sententiæ Cardinalis Lancellotti, ex qua sanè productione facta sine ulla præservativa, vel protestatione urgentissima enascitur confessio producentis ad *Text. in cap. olim in Censib. leg. 1. §. Editiones ff. de eden. Glos. in auth. de Testib. §. Et licet verb. & supplicis colum. 6., Negusant. Sylu. Test. qu. 78. num. 1., & seqq., Marescot. var. resolution. lib. 1. resolution. 36. n. 3., Ridolphin. in prax. par. 1. cap. 2. nu. 148., Angel. de confess. lib. 1. qu. 7. effect. 5. num. 18. Rot. decis. 128. nu. 7. coram Bich. decis. 360. nu. 3. par. 5. decis. 88. num. 20. par. 6., decis. 29. nu. 37. par. 7., & decis. 429. nu. 25. par. 18. recent.*

Superaddendo, quòd cum non aliunde melius quam per ipsam rem judicatam coruscare non posset de jurepatronatus coram Ordinario illud admittere debente, utique hic actus, hæc confessio, hæc productio prævalebat simplici, ac æqui-

voca

vocæ nuncupationi hæredis, aliàs decre-
tum institutionis, & admissionis jurispat-
ronatus factum ab Ordinario minimè
remanfisset iustificatum ex actis prout
præsumitur, & oportet ad tradita per
Gloss. in leg. his qui ad Civilia, verb. osten-
de versic. dicimus enim Cod. de appellat.,
Scacc. eodem tract. de appellat. qu. 20. sub
num. 20. Card. de Luc. de Benefic. disc. 14.
nu. 10. Rot. decis. 864. nu. 6. coram Duno.
jun. dec. 114. nu. 7. coram Zarat. dec. 254.
nu. 7. coram Bichio dec. 667. num. 2. par. 1.
dec. 272. n. 6. par. 12., & dec. 604. sub n. 6.
par. 19.

Constabilito igitur jurepatronatus in
sua propria qualitate familiari, seu genti-
lita, consequens erat, quod cum moder-
46 nus Petrus Paulus Actor ostenderet sese
fuisse præsentatum à tribus personis; Ro-
dulphus verò tantummodo ab una, dubio
procul præcelleret ejusdem Petri Pauli
præsentatio, cum nemo ignoret, quòd
in jurepatronatus gentilicio, seu fami-
liari non numerantur stirpes, vel lineæ,
vel quotæ hæreditariæ, sed sola capita.
Præsentantium, itaut Pater unà cum filio
constituat, ubi opus est, geminas voces,
seu Personas, *Franc. in cap. ultimo de ju-*
repatr. in 6., Gabriel. consil. 196. num. 6.
lib. 2. Gratian. discept. 522. num. 19., Rot.
in Florentina jurispatronatus de Ricafolis,
relata penès, Vivian. de jurepat. lib. 4.
cap. 1. num. 71., & in Mediolanen. Priora-
tus de Mantegatis 11. Decembris 1699.
§. 6., & 15. Februarii 1700. §. Concur-
rente, coram R. P. D. meo Molines De-
cano 25. Junii 1700. §. Atque coram me-
14. Februarii 1701. §. Prædicta, coram
R. P. D. meo Scotto, & latius super dubio
filiorum familias 18. Junii 1703. coram
eodem.

47 Circa defectum probationis descen-
dentia, promovebant Informantes pro
Rodulpho facile fuit respondere, cum
etenim in roties memorata Sententia
Cardinalis Lancellotti expressa mentio
facta legeretur de Balthaxare Seniore
tanquam Patrono, & de familia Gluffia-
na, undique sufficiebat, quòd in Præ-
sentantibus Petrum Paulum liqueret de
justificatione Descendentia ab ipso Bal-
thaxare Seniore ex iis; quæ passim affir-
marunt per *Frances. variar. resol. cap. 34.*
num. 18. Castald. conf. 189. num. 15., Lot-

ther. de re benefic. lib. 2. quæst. 11. nu. 118.
Rot. decis. 348. num. 2. cor. Penia dec. 100.
n. 4. cor. Duran. dec. 31. n. 8. coram Celsi-
dec. 983. nu. 3. cor. Duno. junior. dec. 118.
num. 28. coram Bichio, decis. 146. num. 2.
par. 2., & decis. 63. sub num. 6. par. 10.
recent.

48 Quòd autem in Præsentantibus Petrum
Paulum verificaretur, ac probata existe-
ret prædescendentia à Balthaxare Senio-
re per gradus distinctos, nempe Cæsaris
Senioris, Livii, & Cæsaris Junioris, qui
fuit unus ex prædictis Præsentantibus
evincebatur ab effectivis Præsentationi-
bus expletis à præfato Cæsare senio-
re, & Avo moderni Cæsaris, à partita li-
brorum Parochi super matrimonio, à
fidibus baptismatum, & respective pu-
blicis Instrumentis divisionum, ex quibus
fanè respectivè applicatis Domini non
dubitarunt emergere prorsus sufficientem
justificationem descendentia, sicuti in-
similibus facta tali conglomeratione aliàs
dixit *Sacra Rota decis. 14. num. 8. coram*
Duno. jun. decis. 417. nu. 16. coram Priol.
decis. 1280. num. 1. coram Emerix jun. dec.
399. num. 11. par. 16. decis. 397. num. 1.
par. 15., & decis. 390. pariter nu. 1. par. 19.
recent. Neapolitana, seu Civitatis Castellii
descendentia 14. Junii 1700. coram R. P. D.
meo Priolo, & in Avenionen. seu Vasonen.
Primogenitura 25. Junii ejusdem anni 1700.
§. In cæteris gradibus, ubi de denomina-
tionibus fratris coram Parocho occasio-
ne contracti matrimonii, & per tot. coram
bo. me. Jacometto inter impressas penès mo-
dernum Forolivien. decis. & rer. judicatar.
vol. 1. tit. 3. de legat. & fideicommiss. decis.
11. & 12., & in Sutrina Canonatus 21.
Junii 1706. §. Quod autem coram eodem
R. P. D. meo Priolo.

49 Istud igitur caput exuberasset, sed quia
juxta vulgare, & legale adagium, duo
vincula magis ligant, quàm unum; vali-
dum quoque videbatur alterum caput
reportatæ cessionis per Petrum Paulum à
Joanne Francisco altero Compræsentato,
quod etiam secundum caput in se conti-
nebat membra, seu voces in numero qua-
tuor, ideoque etiam seorsim suffocantes
illam unicam vocem, quæ pro Rodulpho
militabat, jam enim de validitate hujus-
cemodi cessionis hæsitatio cadere non
poterat, stante literali Sanctissimi Domini
Nostri

Nostri approbatione, & cujus supremæ potestatis existit similes cessiones ad favorem certæ personæ, illarumque pacta admittere, & validare, ut respectu primæ propositionis inquit *Paris. de resignat. lib. 14. quest. 6. num. 12. Cassador. decis. 3. num. 3. de renunciat. Rot. decis. 4. nu. 1. coram Millin. & decis. 380. sub num. 3. par. 4. recent.*, & in ordine ad secundam *Gloss. in cap. ex parte il primo, & ibi DD. de offic. Delegat. Covaru. lib. 1. variar. resolution. cap. 5. nu. 8. Cochier. de permut. par. 3. cap. 2. num. 1. & 3. & cap. 43. num. 1. Garz. de Benefic. par. 1. cap. 19. num. 23. Tondut. de penson. cap. 16. num. 12. & seqq. Barbof. de jure Ecclesiastic. in universilib. 3. cap. 15. §. 5. de permut. à nu. 179. ad 182. Card. de Luc. de jurepatronat. disc. 66. sub nu. 7. Rot. decis. 1956. num. 6. coram Coccin. decis. 290. num. 2. coram Pamphil. & ibi Adden. num. 19. & decis. 190. num. 4. par. 5. & decis. 808. num. 11. par. 18. rec.*

Jamque pariter non erat in hac parte controversibilis descendencia à supramemorato Balthaxare seniore circa Præsentantes eumdem Joannem Franciscum cedentem ex documentis plusquam sufficienter exhibitis, ac propterea difficultas, si quæ aderat, ad binas reducebatur exceptiones ab eisdem Scribentibus pro Rodulpho desuper oppositas; Primam nimirum, quod præsentationes exarata in persona Joannis Francisci initæ noscerentur post lapsum quadrimestris ex indulgentia Ecclesiæ Laicis Patronis attributi ad præsentandum in cap. propter de jurepatronat. Et secundam, quod cum cefio hæc non fuerit publicata, non erat attendenda, resistente non minhs ad literam, quàm ad spiritum rationis sanctione Bullæ sa. me. Gregorii XIII. la 85. Bullar. nov. tom. 2. quam asserebant procedere etiam in Beneficiis litigiosis, ex Rota in Burgen. Canonatus coram Pamphil. sen. impress. apud Marchesan. de commission. par. 2. fol. 544. num. 3. & seqq. decis. 331. n. 15. & 16. par. 15. decis. 141. num. 37. par. 16., & dec. 420. n. 12. par. 19. rec.

50 Neutra tamen ad sensum majoris partis Dominorum visa est, obstaculum posse præbere etiam huic licet superabundanti capiti cessionis; nullitas namque derivans à præterlapsu temporis, intrà quod faciendæ erant præsentationes, sub-

movebatur à verisimili ignorantia, seu non probata scientia Patronorum de subsequuta vacatione, & maximè per resignationem, qui non est actus tam scibilis, quàm existit obitus, quando tamen verissimi juris est tempus non currere, nisi à die demonstratæ scientiæ *Cavaler. in repetit. ad cap. Consultationibus de jurepatronat. num. 35. & 36. Hores de Mena var. resol. lib. 1. quest. 3. à num. 20. Engel. in jus Canonic. lib. 3. tit. 38. num. 13. Barbof. de offic. & potest. Episcop. par. 3. alleg. 72. nu. 135. Vivian. de jurepatronat. par. 2. lib. 5. cap. 2. num. 20. Rot. decis. 459. num. 7. coram Buratt. decis. 114. num. 8. & seqq. coram Cerro, & decis. 221. num. 10. par. 7. recent. cum aliis in Romana Cappellania 25. Novembris 1705. §. Verum neque visum est Dominis cum seq. & in Segobien. Canonatus 17. Martii proxime præteriti §. Aliquod involverem in utroque, coram me.*

Parum relevante, quòd talis scientia esset præsumibilis ob moram, quam trahabant in Urbe Patroni de tempore, quo Joannes Baptista familiam Dominicanam ingressus liberè dimisit beneficium in manibus Superioris, quamvis etenim permanentia in Urbe Civitate tam vasta non admittat illam probabilitatem scientiæ, quæ potest considerari fortasse in parvis Civitatibus, seu Oppidis, adhuc cum, ut diximus, vacatio non acciderit per obitum Joannis Baptistæ esto millies, quod Patroni præsumptivè scivissent ingressum ejusdem Joannis Baptistæ in Religionem, scivissent quoque initam fuisse renunciationem, seu dimissionem Beneficii, proptèr non probatur positiva qualitas, & circumstantia ejusdem dimissionis, seu resignationis, utrum nempe extitisset celebrata ad favorem certæ personæ, quo casu de stylo Darariæ, ut connotavimus, apponi solet clausula -- *accedente consensu Patronorum*-- in quibus sanè terminis Patroni poterant, seu debebant expectare requisitionem assensus procurandi per Resignatarium, vel potius liberè expleta fuisset dimissio, & resignatio; quapropter, vel quia semper ageremus de scientia præsumpta, quæ non sufficit, vel quia satis non esset in præjudicialibus demonstratio scientiæ in genere, nisi ostendatur etiam in specie, seu qualitate præjudicante, semper ad oculum hujusmodi prima

ma ruebat exceptio, ut circa præcedentem priorem conclusionem ampliando regulam profitentur *Cavaler. in repetit. ad d. cap. consultationibus nu. 36. Gabriel consil. 185. num. 9. lib. 2. Lap. alleg. 78. nu. 12. Alphons. de Leon. in tractat. de Offic. Cappellan. quest. 4. prax. 5. num. 77. & 79. Rota decis. 2129. num. 22. coram Coccin., & respectu posterioris videre est penes Felin. in cap. cum contingat col. 2. vers. & dicit, Bald. hic de rescript. Card. in Clement. unica column. penult. vers. tertio quaro de concess. præben. Rov. de contractib. minor. gloss. 16. §. 7. sub num. 375. Rot. decis. 142. n. 2. coram Puteo lib. 1. decis. 1239. nu. 1. coram Seraphin. decis. 283. num. 4. coram Coccin. decis. 486. nu. 7. par. 18., & decis. 533. n. 34. par. 19. recent. Romana Officii 26. Martii 1694. §. Deciso coram Eminentiss. D. meo Caprara inter impress. per Constant. ad Statut. Urb. tom. 3. decis. 14. num. 31. in fin., & in Carpentoracten. Parochialis de Mazan 13. Februarii 1699. §. Profecto nihilominus coram me inter hæcenus impress. decis. 72. num. 6.*

51 Dilabebatur quoque secunda exceptio non factæ publicationis, quod Gregoriana Constitutio super publicandis resignationibus procedit quoque in Beneficiis litigiosis, juxta prælaudatas ex parte Rodulphi decisiones nostri Tribunalis, & præcipuè decis. 420. num. 12. par. 19. rec.

Attamen hæc propositio in omnem casum recipienda esse videbatur quotiescumque tractatum fuisset de puris, & simplicibus resignationibus, non autem ita de facili intercedente, prout hic, triplici mixtura casus, altera nimirum, quod cessio erat pactio cum nonnullis modificationibus, & præ cæteris cum reservatione pensionis, quapropter illa fraus, quæ rectè suasit sa. me. Gregorius XIII. ad decernendas has publicationes cessabat ex fideli narrativa totius rei gestæ cum subsequuta validatione Pontificis, itidem non versabamur in cessione, aut resignatione Beneficii possessi, ac detenti per Resignantem, sed dumtaxat de cessione juris in spe ad Beneficium vigore præsentationum, quas sortitus fuerat Joannes Franciscus adhuc collitigans, & non possessor, ac denique approbatio cessionis facta per Papam non erat gratia principalis, super qua literæ resignationis prodiis-

sent; Gratia etenim principalis consistebat in datione literarum Apostolicarum, pro Præsentato, cum derogatione juris-patronatus etiam in totum; cumque ulterius præservaretur in eisdem literis pendentia litis, jusque competens Rodulpho, ad quid publicare literas pro minima parte amplectentes cessionem, & non potius directè Judicem exequutorem adire pro dirimenda ejusdem litis pendentia, & submovendo prætenso jure sine interesse Rodulphi, unde perspecta hac differentia, siue mixtura succedebat conclusio, quod nullum Statutum, nulla Lex, nulla Constitutio regulariter vim fortiatur in casu mixto, & maxime differente in ratione, pro qua Lex, Statutum, siue Constitutio emanavit, ut pariter habetur in ordine ad mixturam penes Ruin. cons. 113. num. 7. lib. 1. Syriac. contro. 258. num. 13. Card. de Luca de success. ab intest. disc. 16. num. 19. & seq. Surd. decis. 174. num. 14. Rota decis. 458. num. 26. coram Bich. decis. 366. n. 6. par. 15. decis. 7. num. 4. par. 17. & dec. 488. num. 9. par. 18. recent., & in Viterbien. maintenance 14. Decembris 1699. §. Concurrente insuper coram R. P. D. meo Scotto, cum aliis in adnotatione ad meas decisiones decis. 12. num. 37., & in ordine ad diversitatem, siue cessationem rationis DD. in cap. ut circa de election. in 6. Roman. consil. 179. num. 12. Dec. consil. 317. num. 2. Gonzal. ad Regul. 8. Cancell. gloss. 45. §. 13. n. 48. Rota decis. 602. num. 3. coram Emerix jun. & decis. 165. num. 12. par. 19. rec.

Addito, quod in omnem eventum innegabile esset, quod pendentia litis præservata per Pontificem saltè non relevaret ad finem, nè honestum causaret impedimentum, ut non decurreret semestre à Gregoriana concessum pro ineunda publicatione, prout optimus (ita subintelligendo) fuit in posterioribus decisionibus ultimus sensus Tribunalis, de quo in decis. 1242. num. 6. & 7. coram Emer. jun., & dec. 260. n. 36. par. 17. rec.

Dignoscebant forsitan præcitati Informantes pro Rodulpho ob efficaciam, atque soliditatem fundamentorum, quæ huc usque patefecimus medullam boni juris assistere Petro Paulo, ideoque recurrerant ad præsidium prædictorum Textuum in capit. Querelam, & in cap. Consultationibus ob jam enunciatos status ante-

antecedentes annorum, scilicet 1683., & 1689., pro quorum faciliiori dissolutione supervenit mihi enunciata commissio materiam latiori calamo differendi, & de facto prætermisso actu novissimo anni 1689. qui nullam præfererebat presentationem, sed simplicem consensum præstitum, absentibus, & ignorantibus Compatronis resignationi factæ per Marchionem Joannem Claudium hodie præsentantem, quive actus haberi non meretur in aliqua consideratione pro firmando ultimo statu, ex deductis per *Vivian. de jurepatr. lib. 11. cap. 6. num. 9. Adden. ad Ludovif. decis. 349. num. 7. in fin. Rot. decis. 339. par. 2. coram Ludovif., & decis. 830. sub num. 7. coram Emerix jun.*

Unicus actus, qui remanebat presentationis anni 1683. quin etiam uterque in nihilo obsistebat stante patefactione proprietatis per rem judicatam cum cæteris usque dum demonstratis, quamobrem cum ulterius hodie essemus quoque in casu non concessæ Institutionis per Ordinarium alicui ex præsentatis, seu, ut dicitur, *re integra*, recurrebant favore Petri Pauli omnia firmata, seu animadversa superius in §. *Quod si non adhuc*, & à fortiori allata in §. *Terigimus cum plurib. seqq.*

Roborabant (etsi ex abundantanti) pariter eadem jura Petri Pauli allata in §. *Secundus est verò casus*, ex quo non apparebat, quod ultimi præsentis status præsentationum, seu quasi possessionis gesti essent privativè, sive animo spoliandi legitimos Compatronos, nam illa enunciativa unci Patroni emissæ de anno 1689., ultra quod concernebat assensum non referibilem, ut præmissimus, ad firmationem ultimi status, nihilominus hujusmodi enunciativa non fuit approbata per Ordinarium exequen. literas resignationis, ut liquet ex confrontatione Summarii Rodulphi, & de cætero subjecta materia jurispatronatus gentilitii non patiebatur, quod vigore ultimi status præjudicium afferetur Patronis jure proprio, & ex propria persona venientibus, 52 jura quippe sanguinis sunt impræscriptibilia, ad *Text. in l. jura sanguinis ff. de reg. jur.*, & in §. *final. institution. de jur. natural. gent.*, & civil., & in nostro proposito *Dec. in cap. 1. de jurepatronat. in 6., Pars II.*

Alexander. conf. 13. nu. 10. lib. 5., Gratian. discept. forens. cap. 577. n. 41. 42. & 44. Ciardin. controvers. forens. lib. 1. cap. 107. n. 61. & 52. Card. de Luc. de jurepatron. disc. 35. sub n. 8., Frances. var. resolution. cap. 34. num. 22., Molin. de Primogenitur. Hispaniar. lib. 1. cap. 24. num. 31. Rot. decis. 46. num. 25., & decis. 67. sub num. 8. coram Priolo, & decis. 220. nu. 46. par. 11. Recent.

Hisque nimis ad fatietatem dispunctis superfluum remansit examinare alteram quæstionem, an revera valeret Rodolphus allegare quasi possessionem Marchionis Joannis Claudii sui præsentantis, qui nunquam ex semetipso præsentavit, sed solum ad præfatos actus devenit de anno 1683., & 1689., alter Petrus Paulus ejus Pater, secundum ea, quæ pro negativa, & in hac materia facti non transitorii ad hæredes, videri possunt penès, *Ciarlin. contro. forens. lib. 1. d. cap. 107. nu. 7., & seqq. Postb. de manutenti. observat. 55. à nu. 26. ad seqq. Vivian. de jurepatronatus lib. 4. nu. 64. Card. de Luc. eod. tract. disc. 63. num. 31. Rot. post eundem. Vivian. dec. 43. num. 2. decis. 222. num. 7. coram Ludovif. & ibi Adden. num. 12. in fine decis. 390. num. 1. coram Coccin., & decis. 708. num. 5. par. 18. Recentior., pro affirmativa apud Garz. de benefec. par. 5. cap. 5. num. 23., Fontanell. de jurepatron. lib. 1. quest. 27. num. 1., & seqq., Panimoll. dec. 10. annotat. 30., Rot. decis. 84. sub num. 3. post Vivian. de jurepatron. decis. 260. num. 4. par. 2. dec. 64. sub num. 29. par. 13. Mediolanen. jurispatronatus super Manutentione 15. Junii 1703. §. Frustrademum coram R. P. D. meo Scotto, & in Mediolanen. Cappellania 25. Aprilis 1704. coram Reverendissimo P. D. Molines Decano, & bene distinguendo resultat ex *Rota. decis. 31. num. 8. coram Celso decis. 374. num. 2. par. 11. Lucana Beneficii 13. Junii §. Quicquam non refragante coram bo. mem. Muto, Comen. Cappellania 18. Aprilis ejusdem anni §. 1. versicul. certum est, coram Eminentissimo D. meo Card. de la Tremoille, Mediolanen. Prioratus 5. Maji 1702. §. Nec dicatur in fine coram R. P. D. meo Priolo, cum aliis in Aretina Beneficii 23. Aprilis 1703. §. Quamobrem omisso, coram me, & in Mediolanen. Cappellania 22. Junii 1703. §. Minusque relevat.**

levat, coram Reverendis. P. D. meo Molines Decano.

Non esse itaque locum arbitrio pro retardatione literarum Apostolicarum, & consequenter neque etiam fore instituentium Rodulphum, sicque in omnibus -- negative -- Domini responderunt.

Vtraque parte acerrimè dimicante.

ARGUMENTUM.

Derogatio Jurispatronatus Laicalis in totum attentata lite, an, & quando habeat locum?

SUMMARIUM.

- 1 Papa derogare solet jurispatronatus laicalis non solum quando Beneficium patronale vacat in Curia, sed etiam quando est lis inter Patronos, aut eorum Presentatos.
- 2 Derogatio jurispatronatus in totum non habet locum, si lite pendente inter Patronos super pertinentia, unus ex eis existat in possessione presentandi, & presentet; Et quare. Vide ibi.
- 3 Nec habet locum ubi aliquis ex Patronis litigat super pertinentia minima partis jurispatronatus, quæ sit inefficax ad presentandum.
- 4 Lite pendente ante vacationem Beneficii inter Patronos super pertinentia jurispatronatus, Papa derogare solet jurispatronatus in totum, & num. 15. & quare. Vide ibi. Amplia ut num. 5.
- 6 Clausula -- dummodo non sit alteri quaesitum -- præservat jus validum, & certum, non verò invalidum, & incertum, & num. 16.
- 7 Derogatio jurispatronatus in totum, attentata lite, habet etiam locum in casu vacationis Beneficii per resignationem in favorem.
- 8 Lite pendente inter Patronos super possessorio juris presentandi Papa derogare solet jurispatronatus in totum.
- 9 Lite pendente super possessorio, nequit Patronus presentare, aut si presentat, ejus Presentato non acquiritur jus certum, neque est danda institutio, lite non finita, & num. 21.
- 10 Lite pendente inter Presentatos super titulo Beneficii, si unus ex illis cedat, vel decedat, Papa conferre solet Beneficium,

superstiti illum subrogando in juribus defuncti.

- 11 Gratia si neutri ad hoc ut sit exequenda, quid requiratur?
- 12 Litera Apostolica derogationis jurispatronatus in totum, attentata lite sunt exequenda, verificata pendente lite ante vacationem.
- 13 Pendente lite ante vacationem, & ejus continuatio, ex quibus probatur, & n. 14. 17. & 18.
- 19 Concordia inter Presentatos an faciat extinguere litem inter Patronos?
- 30 Acquiscentia per lapsum temporis an possit extinguere litem?

CASUS V.

VAcavit Beneficium A Patronale lite pendente inter Patronos super proprietate, seu pertinentia Jurispatronatus; Quidam obtinuit in Dataria provisionem illius cum derogatione Jurispatronatus in totum attentata lite. Queritur an, & quando Papa soleat derogare Jurispatronatus in totum attentata lite?

I Summus Pontifex derogare solet Jurispatronatus non solum pro medietate, ut supra vidimus *Can. IX. X. XI. Caf. XI.* verum etiam in totum, & hoc non solum quando Beneficium Patronale vacat in Curia per obitum, aut ob promotionem ad Episcopatum, sive Juspatronatus sit Ecclesiasticum, sive mixtum, sive laicale, juxta *Litter. de re benef. lib. 2. quest. 8. num. 100. Card. de Luc. de benef. disc. 33. num. 7. Ros. de execut. lit. Apostolic. par. 1. cap. 5. num. 136. Ansaldo. decis. 35. num. 2. Rota in Romana Cappellania 3. Febr. 1708. S. Quin suffragetur coram Eminentissimo Scotto.* Sed etiam quando lis est inter Patronos, aut inter eorum Presentatos. *Rot. in Pisana Prioratus 11. Aprilis 1712. S. Ast quoque coram R. P. D. Ansaldo, & in Salernitana jurispatronatus 13. Januar. 1716. S. Provisionem coram R. P. D. Crispo de qua quidem derogatione conqueri non possunt Patroni; quia cum Juspatronatus sit eis gratiosè concessum juxta primam propositionem superius in Commentario ex *Can. III.* deductam non est quid prohibeat, ut Papa hanc gratiam quandoque revocare, vel suspendere non possit.*

Ut autem perfectè comprehendatur quan-